

ANUL XVI NR. 19 (623) — 6 mai 1967

Proletari din toate țările, uniți-vă!

fiacăra

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

TRAIASCA 1 MAI, ZIUA SOLIDARITATII INTERNATIONALE A CELOR CE MUNCESC
ZIUA FRATIEI MUNCITORILOR DE PRETUTINDENII

La ora 9 dimineața, în tribuna oficială au luat loc tovarășii Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Alexandru Bîrlădeanu, Emil Bodnăras, Alexandru Drăghici, Paul Niculescu-Mizil, Ilie Verdeț, Maxim Berghianu, Constantin Drăgan, Alexandru Moghioros, Gheorghe Radulescu, Leonte Răutu, Vasile Vilcu, Ștefan Voitec, membrii supleanți ai Comitetului Executiv și secretarii Comitetului Central al P.C.R., vicepreședinți ai Consiliului de Stat și ai Consiliului de Miniștri, membrii ai Comitetului Central al P.C.R. ai Consiliului de Stat și ai guvernului.

În tribună se aflau, de asemeni, Guy Mollet, secretar general al Partidului Socialist Francez, care în fruntea unei delegații a S.F.I.O. ne-a vizitat țara, și Youssef Faysal, membru al Biroului Politic al C.C. al Partidului Comunist Sirian.

Ore în șir, demonstrația a fost o explozie în lanț de bucurie și optimism.

În fruntea coloanelor primăverii, sub cerul senin de mai, flutură tricolorul patriei și drapelul roșu al partidului nostru.

MAI 1967

Oamenii muncii din Capitală și din întreaga țară au sărbătorit cu voioșie și entuziasm ziua de 1 Mai, ziua solidarității internaționale a celor ce muncesc, ziua muncii și a primăverii care, în condițiile socialismului, este în același timp ziua victoriei în opera de construire a societății noi.

Într-o revărsare de entuziasm și voie bună marea de oameni se îndreaptă spre Piața Aviatorilor.

Cei mai mici și cei mai vîrstnici, într-o firească dorință de a fi și ei prezenți la demonstrație, și-au improvizat tribune personale în pragul casei.

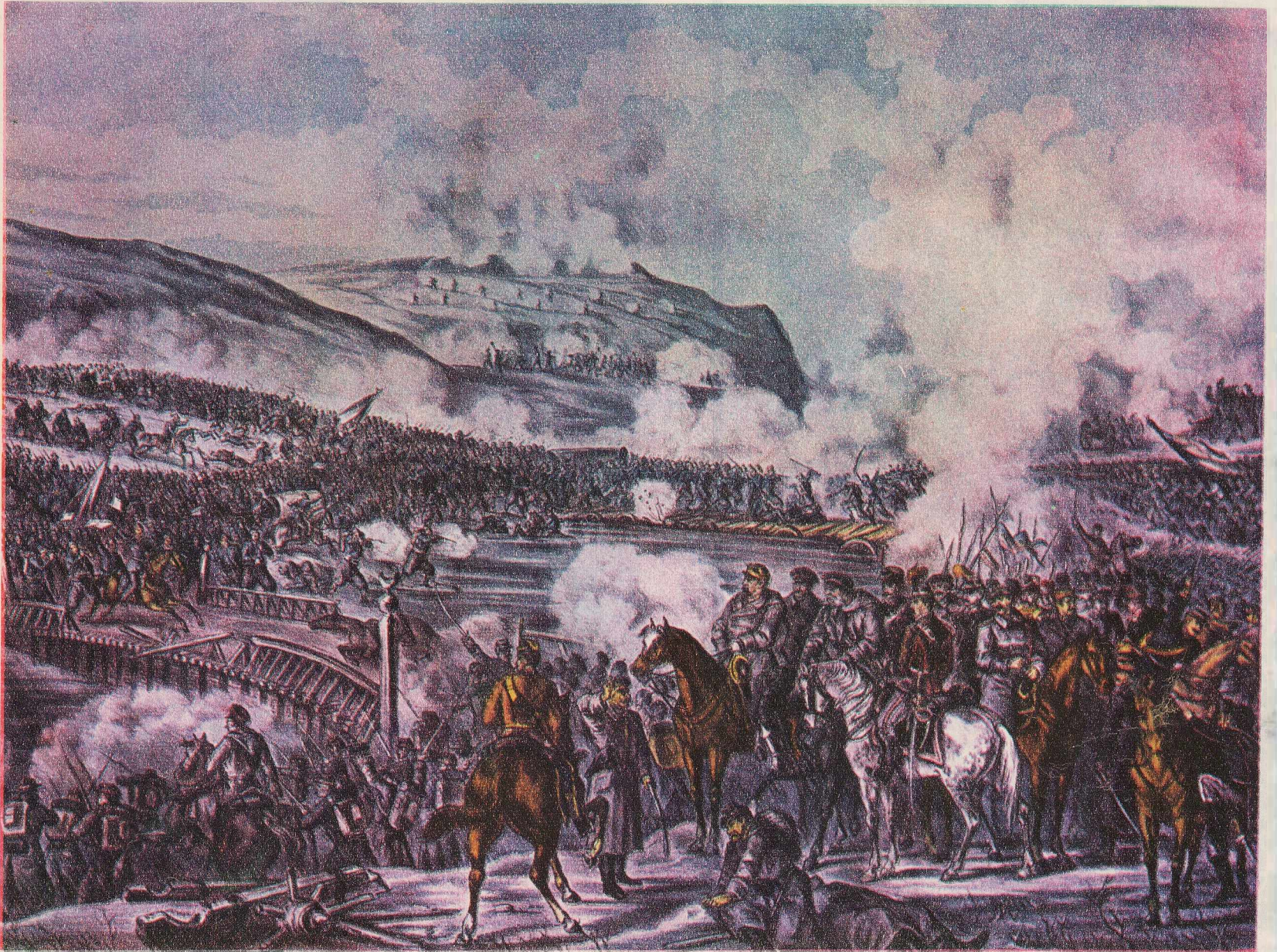
ZIUA TINERETULUI

Carnavalul tineretului, a umplut de larmă pînă noaptea tîrziu aleile Parcului de cultură și odihnă Herăstrău. Zeci de mii de tineri au luat parte la această manifestare sărbătorească închinată celei de-a 45-a aniversări a creării Uniunii Tineretului Comunist.

Pină la intrarea în marile coloane, tradiționala biză...

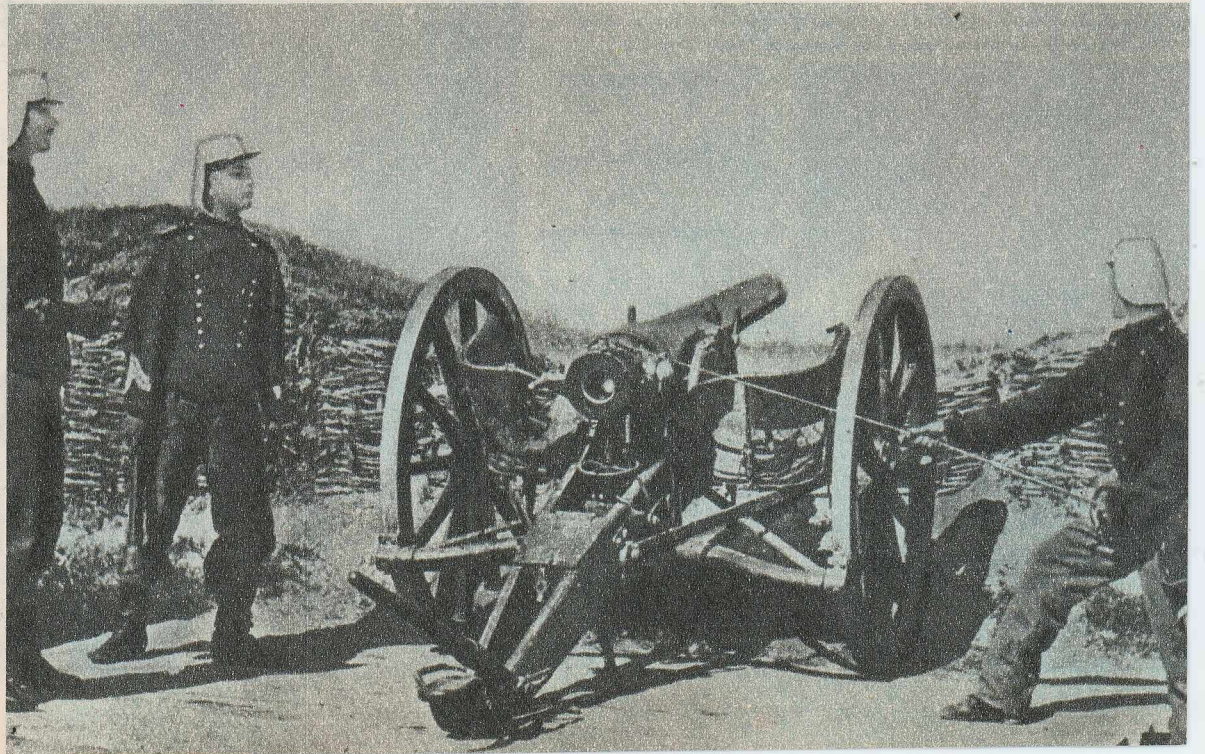

„PRIN FOC, PRIN SPĂNGI, PRIN GLON

▲
«Ura! măreț se-nalță-n vînt
Stindardul României!...»
(Plevna se predă generalului
român Cerchez).

▲
În fotografia din pagina a 5-a: ostași
români, laolaltă cu populația bulgară,
prinși într-o uriașă horă a bucuriei după
victoria de la Plevna.

▲
Gata de tragere... (baterie română de
artilerie pe malul Dunării) (fotografie).

PRIN FUM, PRIN MII DE BAIONETE..”

Versurile vibrante, pline de simțire patriotică, ale bardului de la Mircești evocă emoționant faptele de vitejie și jertfele înaintașilor, spre gloria celor care au luptat acum 90 de ani pentru independența României.

Năzuința spre neatfîrnare, lupta pentru dobîndirea și păstrarea independenței au caracterizat de-a lungul veacurilor istoria poporului român. Păstrîndu-și necontenit ființa de stat, înfruntînd vitregia vremurilor, țările române au concretizat timp de veacuri dorința de libertate a unui popor neînfricat. Sub conducerea unor voievozi îndrăzneți ca Mircea cel Bătrîn, Alexandru cel Bun, Iancu de Hunedoara, Vlad Tepeș, Ștefan cel Mare, Ion Vodă cel Cumplit și Mihai Viteazul, românii au fost un bastion înaintat în calea expansiunii Imperiului otoman. Prin jertfele și destoinicia lor ei s-au făcut remarcăți, și chiar și atunci cînd s-au văzut nevoiți să accepte dominația otomană au izbutit să păstreze autonomia țării lor.

Descompunerea feudalismului, formarea națiunii române și a burgheziei — clasă purtătoare de cuvînt, în acea vreme, a ideii naționale — dezvoltarea conștiinței naționale au făcut ca încă din ultimele decenii ale secolului al XVIII-lea să se cristalizeze un program de eliberare socială și națională a poporului român. Înlăturarea orînduirii feudale, crearea unui stat unitar dar totodată modern și independent au devenit obiectivele principale ale luptei poporului român pentru afirmarea legitimă a ființei sale. Mișcarea revoluționară din 1821 — «una din acele mișcări energice, cum scria Bălcescu, care arată junetea popoarelor și dorința lor de propășire» — a exprimat dorința românilor de a înlătura rînduiele feudale dar și ferma lor hotărîre de a-și redobîndi independența. Reinstaurarea domniilor pămîntene, ca și prevederile păcii de la Adrianopol (1829), care a reafirmat deplină autonomie a Principatelor, a înlăturat monopolul otoman exercitat asupra principalelor produse ale acestora și a realipit cetățile dunărene. la Tîra Românească, au ilustrat progresivul proces de eliberare ce avea loc. În cel de-al patrulea deceniu al secolului al XIX-lea țelurile mișcării naționale românești au apărut concretizate în programul partidei naționale conduse de Ion Cîmpineanu, care urmărea «a reda o patrie liberă și independentă tuturor membrilor risipiți ai națiunii».

Pentru revoluționarii de la 1848 independența a reprezentat un obiectiv firesc, fie chiar mai îndepărtat. În «Prințiunile noastre pentru reformarea patriei» revoluționarii moldoveni au cerut «un singur stat neatfîrnat, românesc», iar Nicolae Bălcescu cerea ferma apărare a drepturilor românilor la deplină autonomie și vedea cucerirea independenței ca o sarcină imperioasă a viitorului. «Să nu uităm — scria el — că sîntem datori a apăra naționalitatea și drepturile noastre, de vom fi nevoiți, chiar vîrsînd sîngele nostru». După înăbușirea revoluției, tot Bălcescu, care exprima năzuințele întregului popor român, arăta că o revoluție viitoare trebuie să aducă românilor «libertatea de sub domnirea străină», «libertatea națională», iar «o patrie independentă și liberă» era proclamată ca cea mai fierbinte năzuință de revista revoluționară «Republica română», editată de exilații români la Paris, în 1851.

Un deceniu după revoluție românii și-au împlinit statul național, în prima sa etapă, prin Unirea Moldovei și Țării Românești. O dată cu Unirea, Independența s-a impus ca un obiectiv ce se cerea realizat într-un viitor apropiat. De altfel, în vara anului 1859 Alexandru Ioan Cuza a nutrit speranța de a împlini — printr-o participare la războiul franco-sardo-austriac — nu numai desăvîrșirea unității naționale a poporului român, dar și neatfîrnarea sa. «Ca domnitor — scrisese el — sînt convins de necesitatea de a acționa cu energie și de a scoate toate avantajele posibile din evenimentele care se pregătesc pentru fericirea și independența poporului meu».

Dacă independența n-a putut fi dobîndită în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza, ea a fost, neîndoiește, temeinic pregătită. Semnificative au fost în această privință noile relații care s-au stabilit cu Poarta otomană, care au arătat, prin atitudinea fermă ce s-a adoptat, că dobîndirea independenței nu mai era decît o chestiune de timp. În momentul brutalei înlăturări a lui Alexandru Ioan Cuza, independența României era pregătită și nu mai trebuia așteptat decît un prilej internațional favorabil pentru ca această năzuință de veacuri a poporului român să fie împlinită.

Începînd din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea procesul de destrămarea orînduirii feudale și de ascensiune a capitalismului dusese la necontenita dezvoltare a producției de mărfuri. Acest proces s-a accentuat o dată cu formarea statului național și cu reformele economico-sociale ce i-au urmat dar, deși s-au înregistrat progrese evidente în toate sectoarele economiei, dobîndirea indepen-

denței țării și desființarea sistemului vamal existent impus de menținerea dominației otomane apăreau ca cerințe neapărate, menite să asigure dezvoltarea deplină a economiei românești în noul cadru creat prin înlăturarea relațiilor feudale.

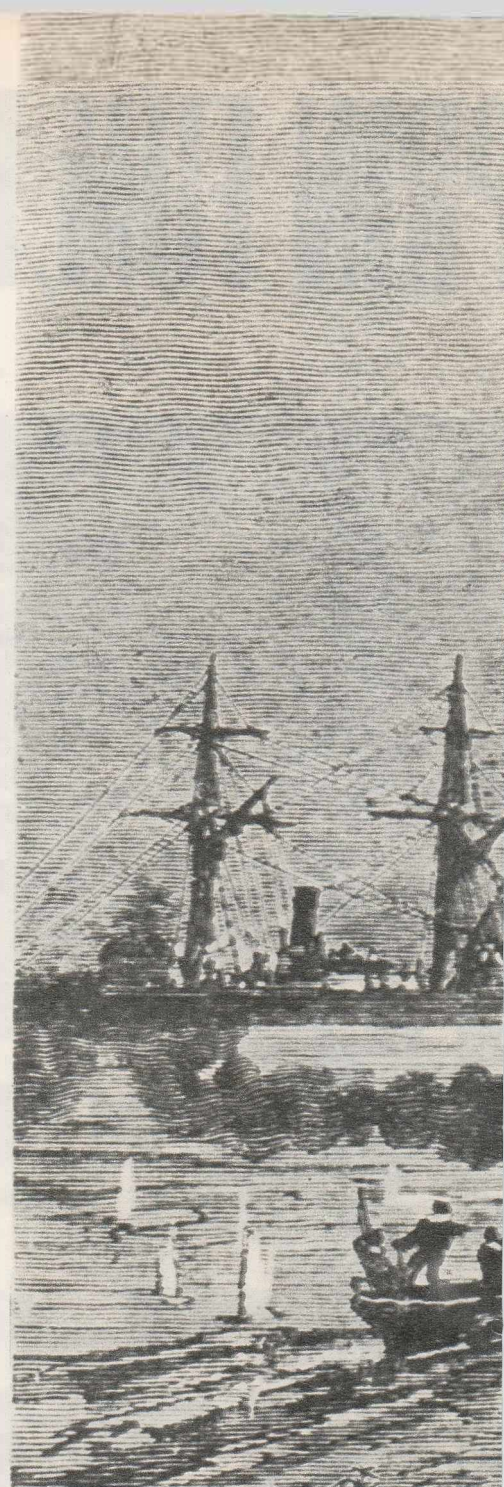
În vara anului 1875 problema orientală s-a deschis cu o deosebită acuitate prin răscoala țărănilor din Bosnia și Herțegovina. Europa a constatat că problema orientală era departe de a fi elucidată și că procesul de destrămarea feudalismului și de ascensiune a capitalismului nu făcuse decît să agraveze, accentuînd în mod firesc lupta popoarelor supuse Porții pentru eliberarea lor națională. Pentru România noile împrejurări externe au pus în centrul atenției problema dobîndirii independenței, deși pentru un timp aceleași împrejurări au impus formula păstrării neutralității. Curînd însă desfășurarea evenimentelor din Balcani, amploarea pe care ele au căpătat-o au făcut să fie adoptată o atitudine mai fermă. «Dar România — se scria în mod semnificativ la 13/25 noiembrie 1875 în foaia radicală «Românul» — ce devine și ce face, în aceste împrejurări atît de grave, de la cari, după cum ea va ști să se folosească de evenimente, poate să depîndă mîrirea sau decăderea ei?».

Înlăturarea conservatorilor de la putere în primăvara anului 1876 și preluarea guvernului de coaliția opoziționistă — în noul cabinet M. Kogălniceanu preluînd funcția de ministru de externe — au dus la o accentuare a cursului spre independență. Noua orientare a politicii externe românești, prin care în schimbul neutralității se cereau de la Poartă concesii care ar fi dus în mod obiectiv la o recunoaștere indirectă de către aceasta a neatfîrnării României, s-a văzut concretizată îndeosebi într-un amplu memoriu întocmit de Kogălniceanu la 15/27 iunie 1876, prin care era reclamată recunoașterea «individualității statului român». Dar refuzul guvernului otoman de a lua în considerare revendicările românești, ca și intrarea în război a Serbiei și Muntenegrului, iar mai înainte izbucnirea răscoalei poporului bulgar, cetele bulgărești găsînd sprijin în România, au avut drept consecință o radicalizare a politicii externe românești. Kogălniceanu a luat apărarea fățișă a cauzei popoarelor balcanice care luptau pentru libertatea lor. Într-o notă diplomatică el a reliefat «faptul că frămîntarea în sinul poporului nostru crește pe zi ce trece, că un mare partid politic de la noi s-a și pronunțat categoric în favoarea creștinilor, că armata română freamătă sub jugul disciplinei, doritoare să ia parte la luptă».

Majoritatea guvernului format în vara anului 1876 este hotărîtă să folosească în mod activ împrejurările externe ce se creaseră, chiar și prin participarea la război, în vederea cuceririi independenței. De pe această poziție au loc tratativele româno-ruse, mai întîi la Livadia în Crimeea iar apoi la București, în vederea încheierii unei convenții menite să asigure trecerea armatei ruse prin România în cazul izbucnirii războiului ruso-turc. Atunci cînd încercările marilor puteri de a determina Imperiul otoman la concesii față de popoarele balcanice au dat greș, dragătorii sultanului resoingînd recomandările conținute de la Constantinopol și apoi ale celei de la Londra, izbucnirea războiului ruso-turc a devenit iminentă, ceea ce a grăbit în primăvara anului 1877 încheierea convenției româno-ruse.

La 1/13 aprilie un consiliu de coroană a luat în dezbatere, la București, problema atitudinii României față de apropiata izbucnire a războiului. Majoritatea participanților la consiliu, și în primul rînd C.A. Rosetti, s-a pronunțat pentru încheierea convenției cu Rusia și, implicit, pentru alegerea căii angrenării României în evenimentele în curs de desfășurare în sud-estul Europei. În zilele următoare a fost încheiată înțelegerea cu Rusia și s-a decretat mobilizarea armatei. Prin convenție guvernul țarist «se obliga a menține și a face a se respecta drepturile politice ale Statului Român, astfel cum rezultă din legile interioare și tratatele existente, precum și a menține și a apăra integritatea actuală a României». Convenția fusese elaborată în așa fel, prin străduințele negociatorilor români, încît să fie apărate interesele țării lor, și însăși încheierea ei marca un pas spre independență, cele două părți apărînd în formularea documentului ca state suverane, neamintîndu-se nicăieri de supunerea României dominației Porții otomane.

La 12/24 aprilie Rusia a declarat război Turciei și pe teritoriul român a pătruns armata rusă, în virtutea dreptului de trecere obținut prin convenție, și s-a îndreptat spre Dunăre și Balcani. Acte de agresiune și îndeosebi bombardarea orașelor românești dunărene, care au impus riposta hotărîtă, intrată în legendă, a artileriștilor de la Calafat, au dus la o creștere impetuoasă a curentului de opinie favorabil proclamării ruperii legăturilor cu Imperiul otoman și a Independenței. «Nu vă puteți face idee — scria la 27 aprilie/9 mai corespondentul ziarului francez Le Constitutionnel — de indignarea care domnește

▲ Sub focul artileriei române, un cuirzasat inamic se scufundă în Dunăre...

În fotografia din stînga: impetuosul asalt al doboranților asupra redutei a doua de la Grivița. În dreapta, serg. major C. Țurcanu, zis «Peneș Curcanu!».

la București... Lumea e hotărâtă la cele mai mari sacrificii pentru a cuceri independența». Într-adevăr, la 29 aprilie/10 mai, în urma unei propuneri a unui grup de deputați înaintați, Adunarea deputaților a adoptat o moțiune prin care era declarată starea de război față de Poartă și se cerea guvernului de a obține independența cu prilejul încheierii păcii. Într-un articol publicat în acele zile, «Românul» scria că milioanele «cu opincă» vor înfrînge pe otomani pe cîmpul de luptă și vor dovedi că «țara lor, România, apărută cu pieptul lor, este și va rămîne pururea un stat de sine stătător».

Intensificarea actelor de agresiune otomane pe linia Dunării, unde trupele românești luaseră poziții de luptă, atingerea liniei fluviului de către armata rusă și mai ales intensificarea din zi în zi a curentului celor ce cereau în mod imperios proclamarea independenței au făcut ca la 9/21 mai să aibă loc, în Adunarea deputaților, o nouă interpelare care a avut ca urmare declararea față de către guvern — prin glasul ministrului său de externe M. Kogălniceanu — a neatîrnării depline a României. Într-o atmosferă entuziastă și în aplauzele tribunelor, Kogălniceanu a rostit un discurs memorabil în care a fixat rîspicat noua situație a statului român față de Imperiul otoman. «Ce sîntem? — a spus el. Sîntem independenți; sîntem națiune de sine stătătoare... Am ajuns la scopul urmărit nu de azi ci, pot zice, de secole, și mai cu deosebire urmărit de la 1848 încoace...». «Așadar — proclama Kogălniceanu — d-lor deputați, nu am cea mai mică îndoială și frică de a declara în fața Reprezentanței Naționale că noi sîntem o națiune liberă și independentă». Camera a adoptat apoi aproape în unanimitate — cu 79 de voturi pentru și două abțineri — o moțiune prin care lua act că «independența absolută a României» primise «consacrarea oficială». Rezultatul votului Adunării deputaților, iar apoi și cel al Senatului, au fost întîmpinate cu un viu entuziasm în întreaga țară, în Capitală îndeosebi desfășurîndu-se puternice manifestații și o impunătoare retragere cu torțe avînd în primele rînduri pe studenți și pe muncitori.

Participarea efectivă la război, care reprezenta pentru România un război just, de eliberare, era dorită cu entuziasm de popor și de armată. «Ați eram de voioși — scria sergentul voluntar Ștefan Georgescu descriînd starea de spirit a oștenilor — încît credeam că nimic nu va putea rezista în contra noastră». Războiul a avut un profund ecou pe tot teritoriul locuit de poporul român. Voluntari din Transilvania (în Brașov, Făgăraș, Timișoara, Cluj, Năsăud, în Apuseni, funcționau «comitete de sprijin») au venit să participe la lupta de eliberare a României. Entuziast, poporul român a răspuns apelurilor de sprijinire a eforturilor armatei prin ofrande și subscrieri publice. Mii și mii de sprijinitori din rîndurile populației au contribuit cu elan patriotic la ducerea războiului. Independența a fost cucerită prin jertfele armatei dar și cu ajutorul celor care n-au precupețit nimic spre a sprijini lupta oștenilor români.

Exprimînd entuziasmul general, pictorii N. Grigorescu și Sava Henția au prezentat mobilizator în opera lor lupta oștenilor, care a fost cîntată în versuri nemuritoare de V. Alecsandri și evocată mai apoi în scrierile lui George Coșbuc.

După proclamarea independenței acțiunile militare pe linia Dunării s-au intensificat. Totodată au avut loc tratative prin care s-a căutat să se asigure armatei române o participare la operațiile militare de la sud de Dunăre, unde trupele ruse au trecut în cursul lunii iunie, dar în condiții în care individualitatea României și a armatei ei să fie recunoscută. Între timp ostașii «plini de abnegațiune — scria ofițerul transilvănean Moise Grozea, care a luat parte la campanie — oftează pe malul Dunării, dorindu-și momentul în care să realizeze speranțele națiunii». După ce au asigurat apărarea pe întreaga frontieră dunăreană, în așteptarea atingerii liniei fluviului de armata rusă, diviziile românești s-au deplasat în Oltenia, unde armata rusă nu a mai trebuit să-și disloce unitățile sale. Prin aceasta România a contribuit la succesele Rusiei în prima parte a campaniei.

Deși armata rusă a repurtat o serie de izbînzii și a înaintat cu rapiditate, depășind Balcanii, neglijarea importantei poziții strategice de la Plevna, unde Osman pașa, un iscusit general otoman, a concentrat importante unități în poziții aproape inexpugnabile, a pus comandamentul țarist într-o situație deosebit de grea. «Turcii — telegrafia marele duce Nicolae domnitorului României — grămădind masele cele mai mari la Plevna, ne prăpădesc. Te rog să faci fuziune, demonstrație și, dacă e posibil, trecerea Dunării pe care o vrei». Rolul însemnat ce era atribuit de comandamentul rus armatei române în acel moment a fost confirmat prin punerea armatei de vest sub comanda domnitorului României. În ziua de 30 august/11 septembrie această armată — alcătuită din 35 000 români și 30 000 ruși — a atacat

Plevna. Dar din puternicul sistem de fortificații al Plevnei n-a putut fi cucerită și păstrată decît o singură redută, Grivița 1. Această redută a fost smulsă otomanilor de ostașii români care au atacat-o cu un elan și un curaj demne de întreaga admirație. Atacînd în truntea ostașilor, au căzut eroic maiorul George Șonțu și căpitanul Nicolae Valter Mărăcineanu. «Niciodată nu aș fi crezut — comenta corespondentul ziarului *Bund* — să văd atîta bravură la o trupă. Astăzi am ferma convingere că armata română merită să fie pusă lîngă orice altă armată a Europei».

Deși cucerirea redutei Grivița 1 a reprezentat un succes răsunător pentru armata română, în ansamblul operațiilor întreprinse de armata de vest s-a impus luarea unor hotărîri corespunzătoare situației ce se crease în urma bătăliei de la 30 august/11 septembrie. S-a decis asedierea Plevnei și cuprinderea puternicei cetăți și a sistemului ei de redute într-un cerc de fier de fortificații, ca și aducerea de noi trupe din Rusia. La 6/18 septembrie și la 7/19 octombrie s-a mai încercat cucerirea redutei Grivița 2 dar, puternic întărit, turcii au putut respinge atacurile. În schimb legăturile Plevnei cu exteriorul au fost tăiate la 12/24 octombrie, cînd Gornii Dubnik a fost cucerit. De asemenea, oștenii români și ruși au cucerit și Rahova, puternică cetate otomană la Dunăre. În lupta pentru Rahova au căzut eroic, alături de ostașii lor, maiorii Giurescu și Ene.

Supus asediului trupelor româno-ruse, Osman pașa a fost lipsit de posibilitatea de a primi ajutoare și de a fi aprovizionat. În consecință, el a fost silit, după ce a refuzat o ofertă de a capitula, să încerce la 28 noiembrie/10 decembrie spargerea încercuirii. Dacă inițial primul eșalon al trupelor asediate a reușit să repurteze unele succese și părea să-și deschidă drum, atacarea fermă a eșalonului 2 de către trupele române și împiedicarea sa, prin aceasta, de a susține eforturile celui dintîi, ocuparea Griviței 2, apoi a Plevnei și victoria românilor de la Opanez, ca și oprirea înaintării eșalonului 1 de armata rusă au avut ca urmare înfrîngerea armatei asediate. Aceasta a fost nevoită să depună armele în frunte cu Osman pașa care, rănit, s-a predat colonelului român Cerchez.

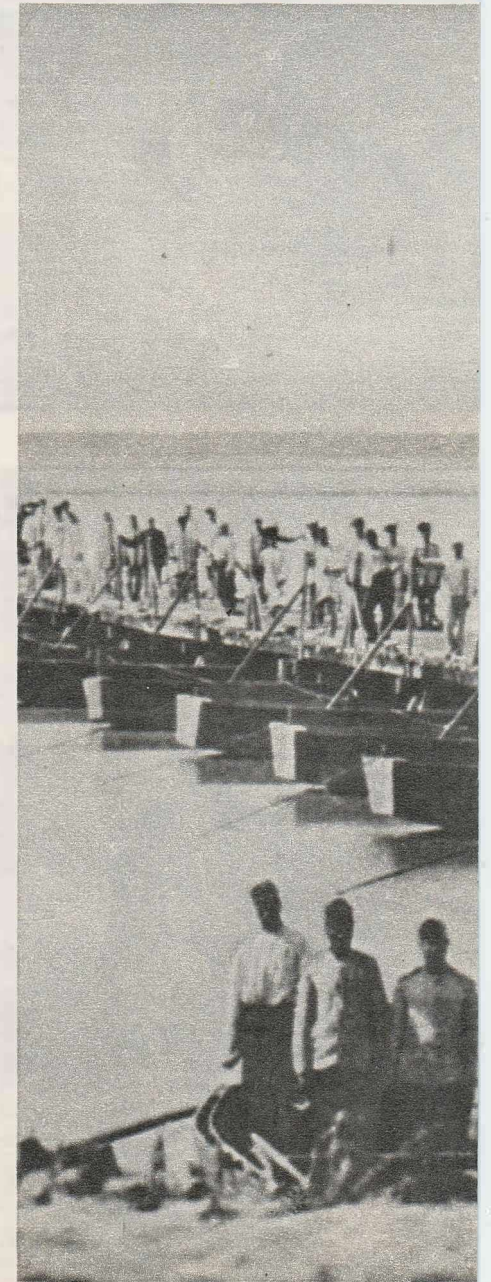
Victoria de la Plevna s-a datorat eforturilor susținute ale oștenilor români și ruși. «Strălucitele izbînzii obținute la Plevna — scria marele duce Nicolae comandantul suprem al trupelor care operau la sudul Dunării — sînt datorate în mare parte cooperățiunii, vitejei armatei române... Sînt fericit că în această împrejurare am putut prețui eminentele însușiri ce disting viteaza armată română». În ultima parte a războiului, în timp ce armata rusă și-a continuat marșul spre Constantinopol, armata română a operat în nord-vestul Bulgariei acționînd îndeosebi împotriva cetăților Belogradcik și Vidin. În operațiunile militare îndreptate împotriva Vidinului oștenii români și-au dovedit din nou eroismul în cucerirea redutelor de la Smîrdan. Înfrîntă, armata otomană s-a văzut constrînsă la armistițiu, iar apoi, o lună mai tîrziu, s-a ajuns la semnarea păcii ruso-turce de la San Ștefano prin care, între altele, era recunoscută independența României. Dar puterile europene opunîndu-se tratatului bilateral ce fusese încheiat în vara anului 1878, s-a întrunit la Berlin un congres al reprezentanților lor care a elaborat tratatul de la Berlin încheiat la 1/13 iulie. Noul tratat recunoștea, de asemenea, cu unele condiții de natură politică, neatîrnarea statului român.

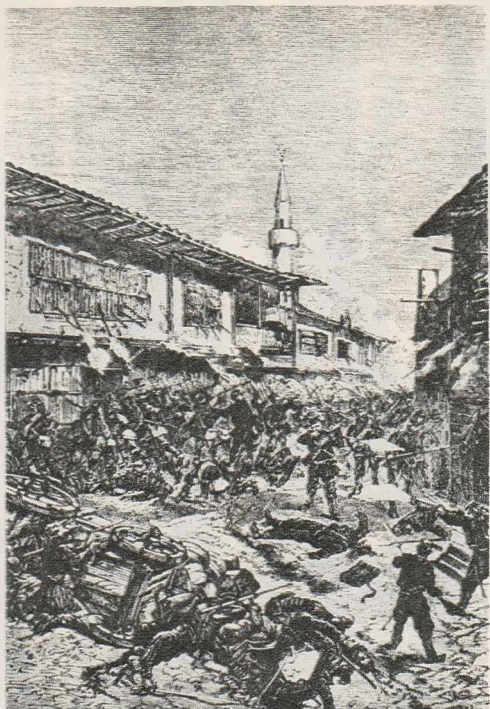
Vitejia și jertfele oștenilor români au impus Europei recunoașterea independenței României, care a devenit un stat suveran. Neatîrnarea a creat noi posibilități de dezvoltare economiei și în special industriei românești, ceea ce a dus implicit la o dezvoltare a proletariatului și deci la asigurarea a noi condiții de desfășurare luptei de eliberare socială a poporului român. Independența statului român a creat totodată premisele de bază pentru desăvîrșirea unității naționale a românilor, proces încheiat la mai puțin de o jumătate de secol de la dobîndirea neatîrnării, cînd în perioada de sfîrșit a primului război mondial a fost încununată perseverența luptă de eliberare națională a poporului român. Împrejurările create prin prăbușirea imperiului țarist și a celui habsburgic și urmările triumfului Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, a irezistibilului val al luptei revoluționare a popoarelor oprite au favorizat încheierea procesului de făurire a statului național unitar român.

În perspectiva istoriei, cucerirea independenței se înscrie ca o pagină eroică și ca un moment hotărîtor în procesul evolutiv spre progres al poporului român.

*

Tot 9 Mai, ziua independenței României, este și ziua victoriei împotriva fascismului, ziua cînd în 1945 mașina de război hitleristă a fost silită să capituleze, moment de însemnătate epocală în is-

Pe una din străzile Plevnei: lichidarea unor puncte izolate, de rezistență.

◀ Trecerea Dunării la Zimnicea, 27 iunie 1877.

Podul construit de români pentru trecerea Dunării la Calafat (fotografie).

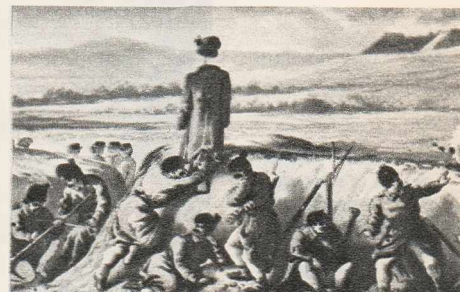

Căpitanul Valter Mărăcineanu, erou al luptelor de la Grivița, în momentul suprem cînd cu prețul vieții înfige tricolorul pe reduta turcească.

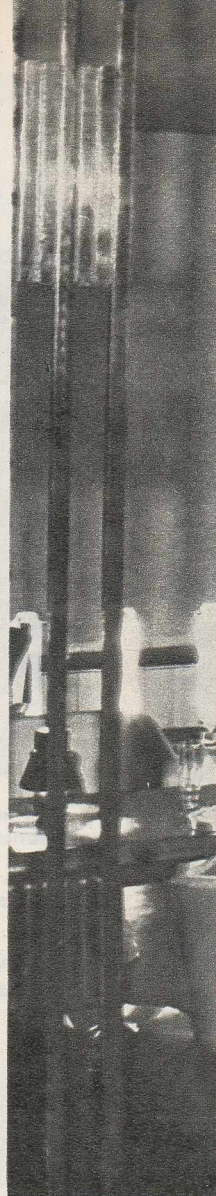
Cavaleria românească interceptează un mare transport de provizii

Imagine a vieții de tranșee: dorobanții încercînd tîria și precizia tirului înamicului...

torie umanității, la realizarea căruia și-au dat un însemnat aport, alături de armatele sovietice și ale celorlalți aliați din coaliția antihitleristă, poporul și armata română. 9 Mai, ziua proclamării independenței, ziua victoriei și a eroilor, zi de epocă însemnată în istoria României, concretizează într-un simbol amintitor al momentelor ei celor mai de seamă epopeea de luptă a poporului român pentru eliberarea sa națională.

Dan BERINDEI

Iată o amintire din Sinaia. În urmă cu ani și ani, sculptorul a creat aceste statui pentru a le amplasa într-un anume loc — pe un delușor, în fața actualului Palat al pionierilor. «Cineva» le-a smuls la un moment dat de acolo și le-a aruncat în spatele unei clădiri, pregătindu-le pentru... fiare vechi. A sosit echipa cinematografilei care a turnat «Haiducii». le-a descoperit (pare-se le-a și folosit), și același «cineva», ca s-o dregă, le-a aruncat la întâmplare în parc.

Dedicăm fotografia Trustului 5 construcții. Dacă cineva din conducerea trustului s-ar îmbolnăvi, cum s-ar trata la Băile Ocna Sibiului?

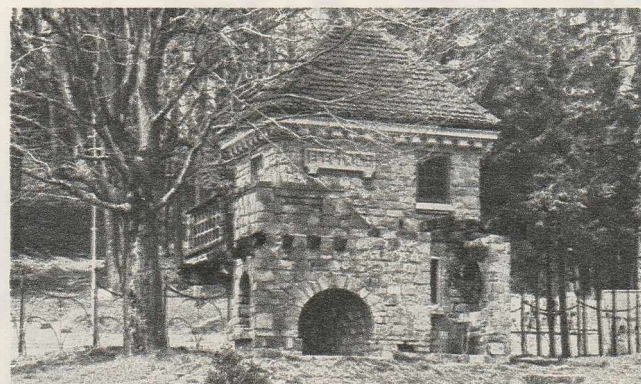
(Fotografie de Sorin DAN)

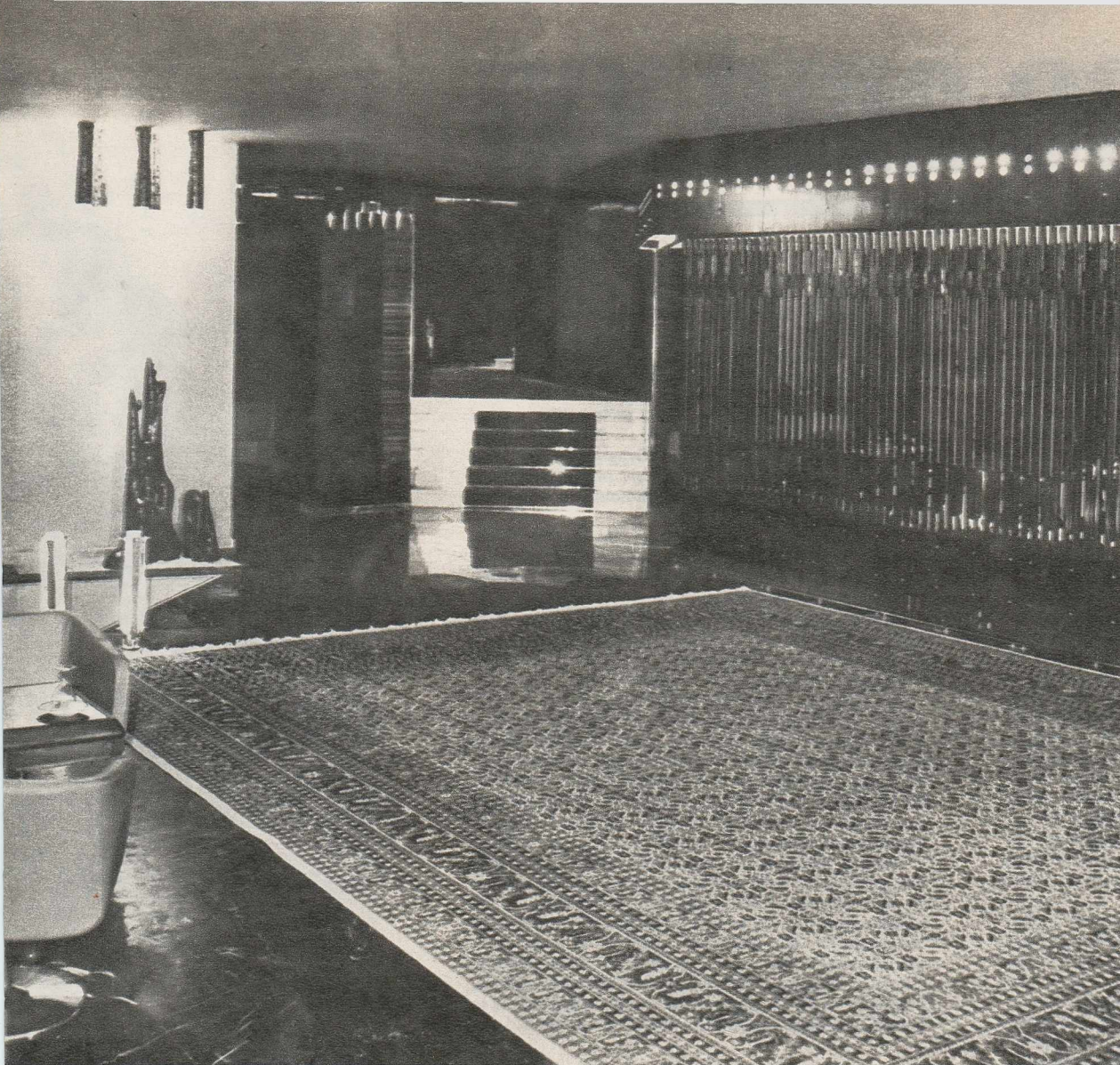
ÎN AVANPREMIERĂ:

Vă

de Bazil DUNĂREANU
(fotografiile autorului)

Proiectată de arhitectul Duiliu Marcu pentru a se încadra în arhitectura orașului Sinaia, această cochetă construcție aflată la una din intrările parcului central servea drept stație de transformatori. Azi, se pare, nu are nici o întrebuințare; în schimb e în plină degradare: lemnul — elementul decorativ principal — a putrezit și cade. Ediliile orașului ar trebui să aibă grijă de conservarea acestei mici dar elocvente creații arhitectonice. Și poate chiar să-i găsească o folosință.

Un colț din holul noului bar al celui mai nou hotel din Brașov. Hotel și bar de o reală valoare arhitectonică, ceea ce este absolut firesc: ne aflăm în exemplara industrie hotelieră a trustului «Carpați».

vacanțele montane

Într-un dicționar enciclopedic vechi de trei decenii turismul e definit ca un «ansamblu de principii care organizează călătoriile de agrement», iar turistul, ca «acela care călătorește pentru plăcerea sa».

Au trecut anii și această «artă a plimbărilor singulare» a devenit un fenomen social de masă, dând naștere unei adevărate industrii a ospitalității, căreia nu are voie să-i scape nimic — de la confortul camerei de hotel până la cele mai ingenioase modalități de investigație și împlinire a gusturilor și dorințelor turistului. Fie că este numai în trecere, fie că-și petrece întreaga vacanță.

Desigur, nu s-a inventat încă o aparatură electronică pentru perfecționarea celor care organizează vacanțele. S-au «inventat» însă niște principii: după 11 luni de muncă omul are dreptul la o deconectare ideală de care nimeni nu-l poate văduvi.

În ceea ce ne privește, dispunem de frumuseți naturale de un pitoresc rar întâlnit, de numeroase hoteluri și sute de cabane, de peste 200 stațiuni balneoclimaterice. Este această bogăție valorificată integral? În pra-

gul marilor vacanțe e totul pregătit așa cum trebuie, se va simți omul ca la el acasă? Fondurile investite (numai în regiunea Brașov, de pildă, se vor cheltui anul acesta aproape 12 000 000 lei) și-au aflat replica în energia și priceperea celor care le minuiesc? În linii mari, da. Din păcate însă lipsa de interes sau nepriceperea, lenea de a gândi sau fuga de răspundere își scot colții pe ici, pe colo. Și lasă urme.

OMUL SFINȚEȘTE LOCUL

Pe sibieni îi fletează frumusețile (și proprietățile) stațiunii Ocna Sibiului de pe valea Piriului Alb care, spun ei, se pare că a fost exploatată încă de pe vremea ocupației romane în Dacia. Perfect! Mai puțin perfect e că nu s-a cheltuit încă nici un ban din cei 600 000 lei alocați pentru repararea bazei de tratament. Și sezonul bate la ușă! Trustul 5 construcții din Brașov — explică directorul stațiunii, încrucișând brațele pe piept — refuză să contracteze lucrarea. Ce vor spune oamenii veniți aici cu taxele anticipate și

integral plătite pentru tratament?

Deși de la Sibiu la Vatra Dornei distanța e mare, similitudinile sînt flagrante: aici, în plin sezon, peste 100 de locuri (pe serie) din cele 620 nu vor putea fi folosite. Pentru că se scuza șeful serviciului plan al întreprinderii balneare, investițiile au venit târziu, iar o comisie de la București a dat peste cap, în ultimul moment, planul de lucrări. În realitate însă cei din Vatra Dornei n-au înțeles că nu le-au fost afectate milioane de lei numai pentru introducerea încălzirii centrale ci și pentru ridicarea confortului unor vile de la gradul 2 la 1. Dacă n-ar fi făcut economie la idei, lucrurile ar fi stat cu totul altfel, comisia n-ar fi avut ce le reproșa, 100 de locuri (pe serie) în plus ar fi fost la dispoziția oaspeților.

La Predeal, directorul stațiunii, Dumitruche Stoian, s-a prezentat și definit din capul locului: «Facem comerț și ne aflăm la dispoziția clientului, nu invers. Avem o singură libertate: inițiativa». Afirmatia e astfel tradusă în cifre: anul trecut, O.N.T. a acoperit la Predeal numai 18% din capacitatea de cazare, iar

întreprinderea stațiunii — grosul; cînd am cules aceste date, O.N.T. abia dacă avea ocupate 100 de locuri, iar întreprinderea — peste 400!

În țările avansate și din acest punct de vedere a apărut o nouă meserie căreia sociologii îi prevăd un mare viitor: «organizator al odihnei». Omul acesta se ocupă de tot ce e nevoie într-o excursie, într-un club, într-o colonie; e și administrator, și organizator, și instructor sportiv, și animator al reuniunilor serale; omul acesta, mai presus de toate, înțelege că acest comerț nu se poate face fără imaginație și fără să iubești viața, oamenii, tot ce-i poate odihni și înveseli.

PRINDEȚI PLECTISEALA ȘI SUCIȚI-I GÎTUL!

...Sau, mă rog, o soluție mai civilizată: întorceți-i spatele! Totuși, cel mai bun lucru e să încercăm o înțelegere cu aceia care o pun la cale atît de... premeditat și cu o rivnă demnă de cauze mai bune.

Suind spre Predeal, două tinere ne roagă să le luăm în mașină. Aflăm că sînt venite din Constanța în concediu și că în primele șase zile de odihnă au călătorit la Tîrgu-Secuiesc, Brașov, Bușteni, Sinaia, Ploiești și... București. De ce? «Excelentă primire, excelentă cazare, excelentă masă și excelentă plectiseală» (Gherghina Ion). Am mai discutat și cu alții: opinia s-a multimultiplicat. Am transmis-o directorului Casei de cultură, Dumitru Lupașcu. Omul n-a înțeles ce vreau! Și e de bună-credință? A replicat: «Ne înscriem printre cele mai bune case de cultură din țară».

Neînțelegerea gravă, dramatică dacă vrei, vine de acolo că nu se face distincția absolut obligatorie între casele raionale sau orașenești de cultură și profilul caselor de cultură din stațiunile de agrement. Se pune semnul egalității între Casa de cultură din Zimnicea și cea din Predeal, deși prima trebuie să descopere și să cultive talentele locale, iar a doua să distreze oaspeții care și-au cumpărat divertismentul cu anticipație (costul biletului + diferite alte taxe). Să recunoaștem, avalanșa de conferințe și recenzii, «atlase geografice» și fel de fel de învechite concursuri «cinetice», mereu aceleași an de an, numai odihnitoare și distractive nu sînt. Activitatea unei case de cultură dintr-o asemenea stațiune trebuie să amuze, să intereseze și, dacă e vorba să conțină activități instructive, să le conțină cu zîmbetul pe buze.

Omul nu vine la Predeal, în concediu, nici să învețe geografic, nici să se facă critic literar și nici să aștepte la coadă pînă prinde liber un amărit de rummy, un șah sau un șubab! Unde au fost uitate mesele de ping-pong (la rîle, nu într-o sală, patru mese pe care se bat... 3 000 de oameni!), unde-i biliardul, terenul de tenis, de volei? Dar unde sînt jocurile specifice stațiunii? La Predeal, de pildă, cîtă căutare n-ar avea (cît de rentabil n-ar fi) un patinoar, nu în timpul verii, dar măcar în timpul iernii? Sau, tot la Predeal, în sezonul cald, un bazin de înot?

Trebuie stîrpită plectiseala, aceasta e obligația cetățenească și comercială a lucrătorilor din stațiuni.

La Sinaia, cineva (cu țineri de minte) a propus să fie aduși cai de călărie pentru plimbări de agrement și, în același scop, să se închirieze biciclete — sau, pentru drumuri mai lungi, chiar motorete. Ar fi fost plăcut pentru oaspeți și rentabil pentru gazde. S-a rîs și s-a respins propunerea. Pe vremuri la Sinaia comerțul acesta de «scurte plimbări» a distrat multă lume și a adus — proprietari-

(Continuare în pag. 18)

Cannes-anul XXI

Aflat în cel de-al XXI-lea an de existență (ceea ce înseamnă o vîrstă serioasă dacă ne gîndim că întreaga istorie a cinematografului numără doar cîțiva ani peste 70), Festivalul de la Cannes reunește și în această primăvară cineaști de pe multe meridiane. O coincidență fericită face ca și în acest an multe din creațiile aflate în competiție să aparțină unor cineaști tineri, unii dintre ei aflați abia la al doilea film artistic de lung metraj. Primele lor opere au fost deja încununat cu diferite premii în cursul ultimilor doi-trei ani: Alain Jessua, al cărui film «Jocul de-a masacrul» va reprezenta oficial Franța, este socotit de către criticul Roy Armes, în a sa recentă lucrare de sinteză «Cinematografia franceză după 1946», drept un nume reprezentativ al anilor '60. Cel dintîi film al său, «Viața pe dos» (1963), a dobîndit patru distincții internaționale, printre care Opera prima la Festivalul de la Veneția din 1964.

Și Republica Socialistă Cehoslovacă și-a trimis un reprezentant foarte tînăr, pe Jiri Mentzel (27 ani), cu filmul «Divanul austriac» (titlul original: «Un tren bine păzit»), operă ciudată, etichetată deja de către critica internațională ca aparținînd noului val cehoslovac. Filmul figurează și în programul Săptămîinii internaționale a criticii. Binecunoscutul regizor sovietic Andrei Tarkovski (autorul «Copilăriei lui Ivan») se află prezent în competiție cu al său «Andrei Rublev», operă de o tulburătoare frumusețe. Probabil că filmul cel mai discutat al festivalului va fi «Ulyse» (după Joyce) realizat de regizorul american Joseph Strick, cu «doi actori extraordinari» (cum îi numește revista Arts): Barbara Jefford și Milo O'Shea. (În Statele Unite filmul a fost reținut de 180 de cinematografe de primă exclusivitate.)

Italia este reprezentată și în acest an de Pietro Germi (anul trecut «Domnilor și doamnelor» a cîștigat Marele premiu ex aequo cu «Un bărbat și o femeie» al lui Lelouch); «Imoralul» este titlul ultimei sale creații. Alături de acesta în selecția italiană se mai află filmele: «Fiecăruia ce este al său» (regia Elio Petri) și «Neînțeleșul» (regia Luigi Comencini). Pe agenda concursului se mai află filmele: «Accidentul» (Anglia, regia Joseph Losey, cu Dirk Bogarde și Jacqueline

Sassard), «Jowita» (R.P. Polonă, regia J. Morgenstern; rolul principal din acest film este ultima creație a marelui actor Zbigniew Cybulski), «Am văzut țigani fericiți» (R.S.F. Iugoslavia, regia Alexander Petrovic), «Crimă și asasinat» (R.F.G., regia V. Schloendorff). Invitat de onoare al festivalului, marele cineașt Robert Bresson își prezintă ultimul său film «Mouchette».

În afară de concurs se mai află seria a III-a a ecranizării «Război și pace» (autorul ei, Serghei Bondarciuk, este membru în juriu), «Dragostea mea, dragostea mea», film așteptat cu mult interes căci este realizat de soția actorului Jean-Louis Trintignant, Nadine Trintignant.

«Bătrînul și copilul», filmul lui Claude Berri (cu Michel Simon), anunțat pînă în ultimele zile a fi invitat, a dispărut, zice-se, din pricina prea marii sale popularități, din agenda festivalului.

În zilele celei de-a XXI-a ediții, Cinemateca franceză va organiza un «Omagiu lui Walt Disney», iar ziaristii acreditați la Cannes se vor întruni în cadrul «Săptămîinii internaționale a criticii».

Asupra sortii filmelor în concurs hotărăște un juriu format din: criticul Jean-Louis Bory, cineaștii Claude Lelouch, Alessandro Blasetti, S. Bondarciuk, Miklos Jancso (autorul «Feciorilor sârmanii»), actrița Shirley Mc Laine, Georges Neveu, președintele Comitetului de organizare a programelor O.R.T.F., și un student cineclubist (prezența acestuia din urmă înseamnă reluarea unui obicei inaugurat în 1947 și părăsit de atunci).

După ce jurații își vor spune cuvîntul, actrița Virna Lisi va împărți premiile, căci totdeauna acestea trebuie să vină din mîna unei frumuseți. Bineînțeles, ca de obicei, alături de ea se află pe Croisette și alte stele ale ecranului, dar mai ales candidate la acest titlu, actrițe despre care s-a vorbit în 1966: Senta Berger, Candice Bergen, Johanna Shimkus, Beverly Adams, Marilù Tolo. Se pare însă că de cel mai mare succes se bucură (pe bună dreptate) comicul Jerry Lewis.

M. MIHĂILESCU

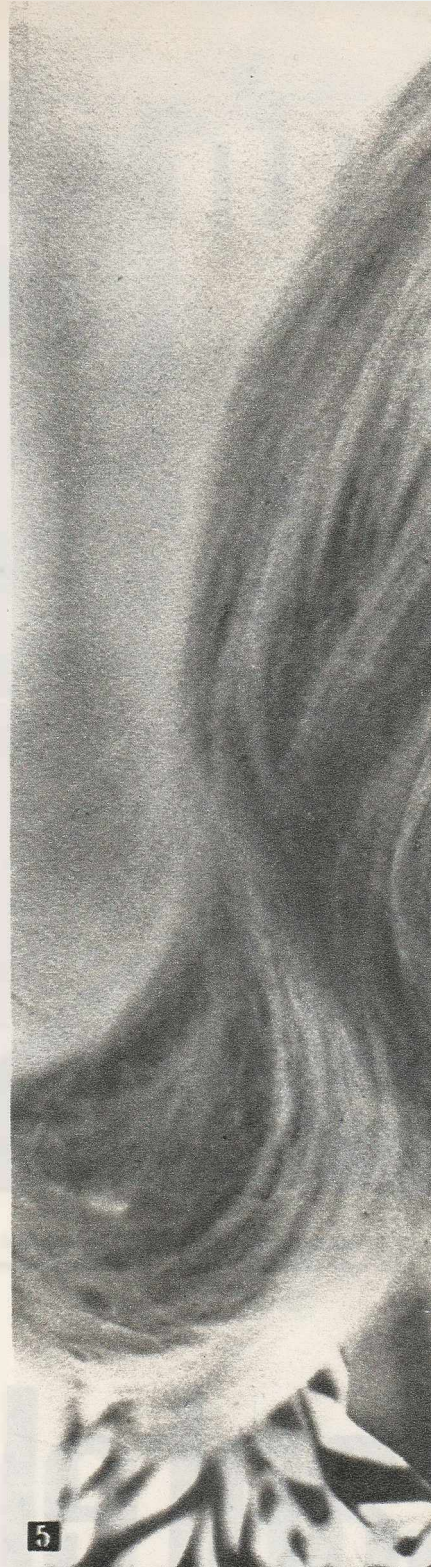
1. Întrucît Bondarciuk este membru în juriu, seria a III-a a ecranizării «Război și pace» figurează «hors-concours». În vară însă, la Festivalul de la Veneția, seria a IV-a se va afla în competiția pentru Leul din San Marc.

2. Pe Jacqueline Sassard am cunoscut-o în filmul «Magistratul». Joseph Losey a ales-o drept parteneră a lui Dirk Bogarde în «Accidentul».

3. «Doi actori extraordinari», spune presa despre Barbara Jefford și Milo O'Shea; să vedem care va fi părerea juriului.

4. Robert Bresson este consecvent; și în acest film, «Mouchette» (după romanul lui Georges Bernanos), înțîlnim numai actori neprofesioniști. Nadine Nortier, protagonista filmului, era pînă acum cunoscută doar în cartierul în care locuiește.

5. Cannesul monopolizează mai toate frumusețile ecranului. Anul trecut președintă a fost, știm cu toții, Sophia Loren, iar premiile le-a împărțit americana Raquel Welch (ale cărei filme nu le văzuse pînă atunci așezînd în Europa). De data aceasta cîntea de a înmîna premiile a revenit Virnei Lisi, pe care fotografia noastră o înfățișează în ipostaza ei blondă. Anul trecut, tot la Cannes, ea interpretă a filmului lui Pietro Germi «Domnilor și doamnelor», actrița era absolut șatenă.

cannes

SCURT
ISTORIC

omul

Zimbește timid... se concentrează... parcă și-ar aduce aminte... ezită... trac?... străfulgerarea unei idei... senzația eliberatoare a siguranței... bucuria pudic disimulată a reușitei.

Excelentă în intenție emisiunea «Emoții în premieră» care vrea să descopere în sfârșit cel mai pasionant subiect de televiziune: omul. În intenție, spunem, deoarece realizatorii s-au dovedit deficienți în selecție. Camera de luat vederi a învățat totuși să facă puțină psihologie. Concurentul e aproape firesc, adică atât de firesc cât poate fi cineva care știe că dintr-un studio nevăzut doi judecători îi notează reacțiile, comportarea, calitățile telegenice. Juriul e destins, atent, uneori pus în încercătură (nu-i plăcut să fii primul care va spune unui concurent plin de speranțe că nu prea are ureche muzicală), alții prins de ritm și vesel că va putea da o notă bună.

Deși experiența tristă a altor emisiuni care după un debut promițător s-au înecat în picla banalității dictează o anumită rezervă, salutăm aerul proaspăt adus de «Emoțiile în premieră». Nu înzestrarea interpreților ci măiestria realizatorilor are în acest caz rolul determinant. Să sperăm deci că nu vor fi încorsetați, mai curînd sau mai tirziu, în șablon și că ei înșiși nu vor obosi și vor ști să-și păstreze receptivitatea.

Prin ce este superioară emisiunea «Emoții în premieră» «Debuturilor» pe care le-a înlocuit? Esențial este că acum, în loc să se perinde undeva pe o scenă un mare număr de candidați care, în ciuda întrebărilor tip puse de prezentator ne rămăneau de fapt necunoscuți, vin în fața noastră, în casa noastră, numai câțiva tineri interpreți. Ei nu mai sînt trecuți grăbit în revistă după un sistem al cărui rezultat era o emisiune muzicală sub nivelul curent, ci devin vreme de o jumătate de oră personajele principale ale unei piese scrise special pentru ei. Faptul că unele amănunte sînt discutabile (de pildă importanța recunoașterii unor interpreți de mîna a doua sau cererea regiei ca fiecare participant să dea semnalul de începere prin comanda «banda, vă rog!») nu știrbește cu nimic calitatea fundamentală a noii emisiuni: descoperirea și punerea în valoare a expresivității figurii umane.

Televiziunea nu este cinemascop. La proporțiile micului ecran, o figurație numeroasă capătă aspectul unei îngrămădiri nedistincte și amorfe. Numai neînțelegerea acestei trăsături specifice poate explica dorința de a face artă monumentală pe un spațiu destinat prin dimensiuni filigranului. Este o contradicție pe care realizatorii emisiunii «Dialog la distanță» n-au izbutit s-o depășească.

Runda Crișana-București ar fi cîștigat mult dacă operatorii, nelăsîndu-se contaminați de tendința organizatorilor de a aglomera scena pînă la limita capacității ei, ar fi prins în obiectiv nu mase miniaturizate ci chipuri de oameni, figuri expresive, detalii sugestive. Un cor sătesc de 160 de persoane este în sine un lucru impresionant, dar noi nu i-am văzut pe copiii, codanele, bărbații, femeile, bătrînii care îl alcătuiesc, ci un fel de mozaic uman lipsit de contururi precise. Vechea deprindere de a privi «în mare» și de departe, adică de fapt de a nu vedea, care face ca nici acum, la un an după lecția campionatelor mondiale, telespectatorii să nu cunoască fizionomiile fotbalistilor români, nu se pierde ușor. La Oradea ni se arătau de fiecare dată întii tavanul sălii și lojile, apoi scena luată de undeva de sus și de la mare depărtare. Acest procedeu face să scadă participarea afectivă a telespectatorului. Și e păcat. Evident, principală responsabilitate revine celor care cred că un spectacol e cu atât mai convingător cu cît reunește mulțimi mai mari de interpreți. Este și unul din motivele care contribuie la lungirea programului: cel mai frumos dans din regiune devine o suită de dansuri, iar cel mai frumos obicei popular este înlocuit de un spectacol complet. Se ajunge chiar la constituirea unui grup compact de oameni care să simbolizeze «unduirea lanului de grîu». Dar profesioniștii televiziunii ar putea să estompeze aceste exagerări prințind în cadru, de predilecție, ceea ce este cu adevărat emoționant în condițiile televiziunii: chipuri vii de oameni vii.

Iată de ce emisiunea-concurs prezentată de Paul Savu merită o mențiune specială.

Felicia ANTIP

● În decurs de douăzeci de ani regulamentul festivalului s-a schimbat de șase ori pînă a ajunge la forma pe care o cunoaștem astăzi. La primul festival, în 1946, au fost premiate cele mai bune filme ale fiecărei delegații. Nimeni nu pleca supărat de la Cannes.

● Marele premiu Palme d'Or a fost creat în 1955. Franța este țara care a acumulat cele mai multe distincții supreme pentru filmele «Lumea liniștii» (1956), «Orfeu negru» (1959), «După o atît de lungă absență» (1961), «Umbrelele din Cherbourg» (1964), «Un bărbat și o femeie» (1966).

● Un adevărat recordman al premiilor este cineastul René Clément: între 1946 și 1954 a fost de cinci ori laureat, trei dintre distincții fiindu-i acordate pentru «cea mai bună regie».

● Cinci academicieni francezi au prezidat în decursul anilor juriile festivalului: Marcel Achard, André Maurois, Marcel Pagnol, Maurice Genevoix, Jean Cocteau.

● Patru actrițe franceze au dobîndit premiul de interpretare feminină de-a lungul edițiilor și un singur actor francez premiul de interpretare masculină. Vă reamintim: Michèle Morgan («Simfonia pastorală»), Jeanne Moreau («Moderato cantabile»), Marina Vlady («Patul conjugal»), Simone Signoret («Drumul spre înalta societate») și, respectiv, Charles Vanel («Salariul grozei»).

● În 1961 a fost creat «Premiul Gary Cooper» pentru a cinsti memoria marelui actor.

● România se află înscrisă de patru ori în palmaresul Cannesului: în 1957 Gopo cucereste Marele premiu Palme d'Or pentru scurtmetraje, acordat filmului «Scurtă istorie»; în 1963 coproducția româno-franceză «Codin» (realizată de Henri Colpi după romanul lui Panait Istrati, ecranizat de Dumitru Carabăț) dobîndește două premii speciale: pentru adaptare cinematografică și pentru tehnică cinematografică și culoare; în 1965 filmul «Pădurea spînzuraților» realizat de Liviu Ciulei (regia) și Titus Popovici (scenariul) după romanul lui Liviu Rebreanu este încununat cu una din cele mai importante distincții ale competiției: Premiul pentru cea mai bună regie. Iar în anul următor, o altă ecranizare după Rebreanu, «Răscoala» (regia Mircea Mureșan, scenariul Petre Sălcudeanu), dobîndește premiul Opera prima.

columna traiani în roma

Hotel Nord — București. HADRIAN DAICOVICIU — autorul volumului «Dacia» și al altor studii de istorie antică — s-a întors de câteva ore de la Roma. Timp de o lună, ca membru al unei delegații de oameni de cultură, a luat parte la lucrările menite să asigure expedierea unei copii a Columnei lui Traian în țară. Interesul general cu care este așteptat acest eveniment ne-a îndemnat să-i solicităm pentru revista noastră interviul de față.

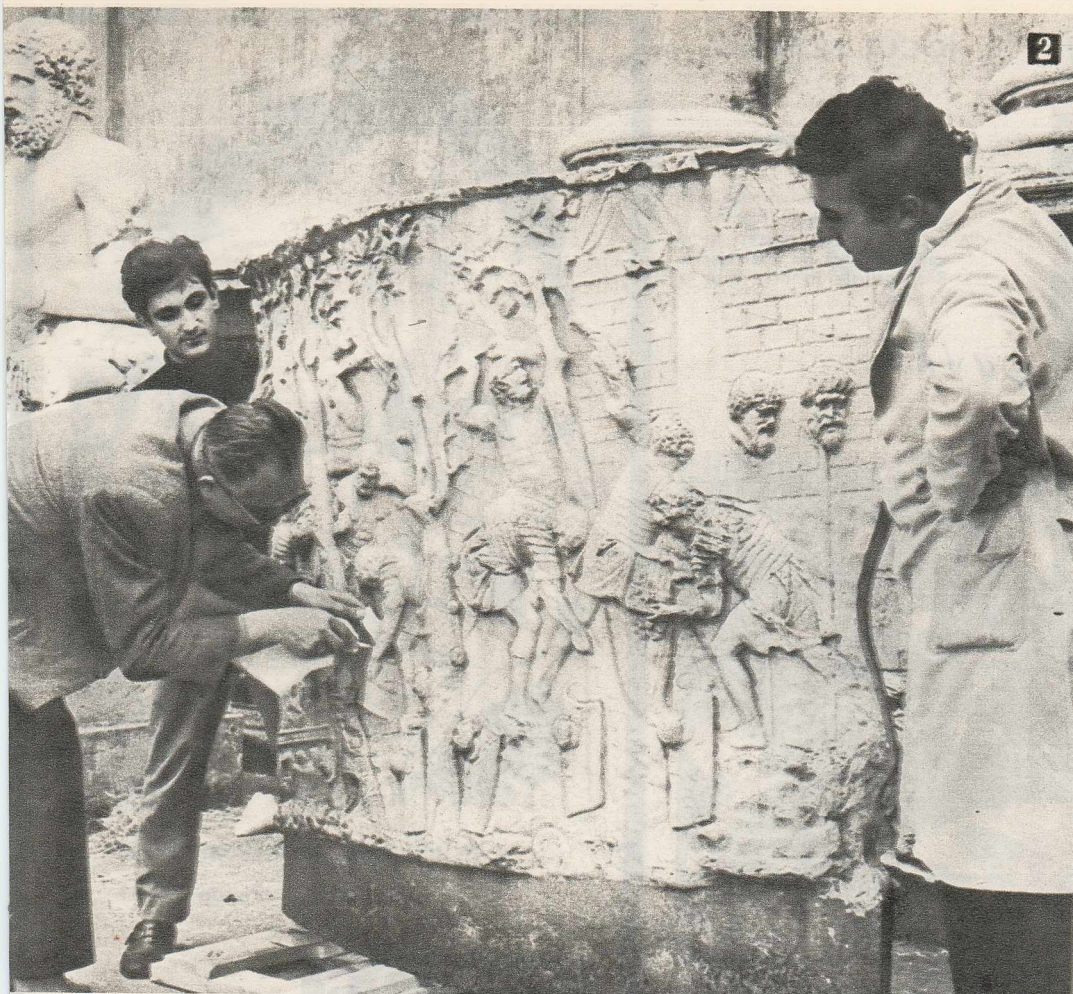
— Presa a publicat știrea că la 16 februarie o delegație a Academiei Republicii Socialiste România, condusă de prof. Virgil Vătășanu, membru corespondent, a plecat în Italia pentru a aduce în țară o copie, în mărime naturală, a Columnei lui Traian. V-am rugat să reamintiți câteva din datele mai importante ale acestui valoros monument istoric și de artă.

— După întoarcerea sa în Roma, în anul 107, biritorul dacilor, împăratul Traian, a poruncit arhitectului Apolodor din Damasc să construiască o piață la nord-vest de Forul lui Augustus. În centrul acestei piețe a fost inaugurat, la 12 mai 113, monumentul cunoscut astăzi sub numele de Columna Traiană. După cum atestă inscripția «ex manubiis» repetată pe pereții construcțiilor Forului lui Traian, lucrările au fost realizate cu o parte din prăzile de război, în care vor fi fost cuprinse și fabuloasele comori ale regelui Decebal. Columna Traiană, fără statuie, are o înălțime de circa 40 m. Baza, fusul și capitelul — părțile constitutive principale ale oricărei coloane — măsoară 29,78 m, ceea ce echivalează cu 100 picioare romane. Acest amănunt explică de ce monumentul era denumit de antici *Columna centenaria*.

Pe friza de basoreliefuluri care împodobește fusul columnei sînt redat succesiv 124 de scene din războaiele dacice și circa 2 500 figuri sculptate în relief...

— ...Și câteva date despre soclul și statuia din vârful columnei.

— În soclu — împodobit cu reliefuluri reprezentînd victorii înaripate și trofee de război capturate de romani — se deschide o ușă prin care se intră într-un vestibul din care se poate ajunge în camera sepulcrală unde fusese depusă urma de aur cu cenușa lui Traian, dispărută în evul mediu. Tot din vestibul începe și scara interioară care urcă în vârful columnei. În privința statuii nu se cunosc data și împrejurările în care a fost dărmată. Pe unele medalii din

1 Friza de basoreliefuli care împodobește columna ar avea, dacă ar putea fi desfășurată, o lungime de 200 metri.

2 Una din cele peste 160 de piese ale copiei columnnei este pregătită pentru expediere.

3 Columna Traiană, așa cum este amplasată în Piața Veneția din Roma.

...ia felici

aceia epocă, care reprezentau monumentul, statuia îl arăta pe Traian îmbrăcat militar, cu o lance în mîna stîngă și o Victorie înaripată în dreapta. În momentul de față pe columnă se înalță statuia apostolului Petru — operă a lui Gerolamo della Porte — așezată aici în anul 1590 din ordinul papii Sixtus al V-lea.

— În lucrările și studiile recente s-a conturat părerea existenței unui decalaj între valoarea artistică și cea documentară a acestei opere. Care sînt elementele care au condus spre această opinie?

— Savantul italian Becatti consideră Columna Traiana ca pe cea mai strălucită creație originală a artei romane din perioada începutului secolului al II-lea și o apreciază drept culme a reliefului istoric roman. Apare deci clar că nu avem de-a face cu opera unor documentariști, ci a unor artiști care stilizează și generalizează, îndepărtîndu-se ca atare, într-un fel sau altul, de caracterul strict documentar. De asemeni, anumite elemente reprezentate în reliefuri cum sînt construcțiile dacice — nu corespund la înfățișare cu descoperirile arheologice, ceea ce ne face să credem că sculptorii care le-au realizat nu au fost în Dacia. Pe de altă parte, felul în care sînt redată episoadele și pîrtinirea cu care sînt redată bătăliile dovedește că lucrarea a fost executată după un text oficial, de curte, am putea spune le propagandă pentru imperiul și împărat. De aceea elementele documentare de pe columnă trebuie confruntate cu celelalte izvoare documentare de care dispunem.

Pentru noi, Columna Traiana are o valoare istorică neprețuită, este un monument al trecutului nostru, un autentic act de naștere a poporului român.

— Ideea executării unei copii a columnei este nouă?

— Ideea? Nu! Această operă impresionantă a sugerat cu secole în urmă ideea unei copii. Francisc I de Valois a cerut arhitectului Jacob Vignole să-i facă o decopiere în ghips încă în secolul al XVI-lea, lucrare care nu a putut fi realizată în întregime decît sub Ludovic al XIV-lea. De asemeni Napoleon al III-lea a dispus executarea unui nulaș. În țara noastră, unul dintre primii militanți pentru realizarea unei copii care să fie adusă în țară a fost Alexandru Dobrescu.

— Cum arată această copie?

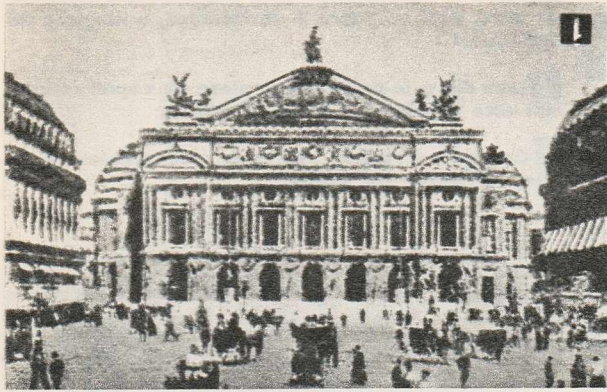
— Este executată din beton armat și redă absolut exact

originalul. Întreaga columnă este secționată în peste 160 de piese, reprezentînd reliefulurile, baza și capitelul. În momentul de față se ambalează cu grijă fiecare piesă. Apoi, încărcată în aproximativ 25 vagoane, columnă va călători spre țară.

— În timp ce delegația din care ați făcut parte se afla la Roma s-au exprimat diferite păreri despre locul unde ar fi potrivit să fie ridicată columnă. Care este părerea dumneavoastră?

— Trebuie să facem o precizare. Copia aceasta nu poate fi expusă în aer liber. Condițiile noastre climatice — cu treceri bruște de la umezeală la uscăciune, de la frig la căldură — o pot degrada repede. Părerea mea este ca, după copia pe care o vom avea, să facem alta care să poată fi montată ca monument public.

În ceea ce privește piesele componente ale columnei, de care dispunem acum, ar trebui expuse, în ordinea succesiunii, într-un loc corespunzător, la adăpost de intemperii. În momentul de față nu cunoaștem vreun loc de asemenea dimensiuni care să le poată găzdui cum se cuvine. Cred că ar trebui construită o clădire destinată exclusiv acestui scop muzeistic. Crearea unui Muzeu al columnei ar avea o mare importanță. Mai întîi, una cultural-educativă: zeci și zeci de mii de oameni ar putea să o vadă, să cerceteze de aproape fiecare piesă, fiecare episod, fiecare amănunt al acestei opere atît de valoroase pentru cunoașterea istoriei patriei noastre. Am deveni, apoi, una din puținele țări din lume în care columnă va putea fi studiată de savanți. Și, în sfîrșit, spre deosebire de celelalte țări — ca Anglia, Franța și Italia, care au cite o copie după columnă — noi o vom putea expune insoțită și de material dacic original. Am putea realiza astfel un muzeu unic în lume: copii de acest fel se mai pot expune și în alte țări, dar un muzeu în care să existe Columna Traiana într-un cadru cu material dacic original numai noi, românii, o putem face. Aceasta, desigur, este o părere personală. Viitorul va hotărî care sînt soluțiile cele mai bune. Deocamdată să ne pregătim cu toții să întîmpinăm Columna Traiana pe pămîntul strămoșilor noștri.

JOCUL NOSTRU

puțină arhitectură...

Iată patru monumente arhitectonice celebre. Rămîne ca dv. să le recunoașteți și să verificați dacă nu v-ați înșelat. Răspunsurile în nr. viitor al revistei.

Luvru

COLUMNNA LUI TRAIAN

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

C	A	L	A	M	B	V	R	S	P	U	N	G
A	S	A	D	A	R	E	F	T	I	M	I	U
R	A	E	A	D	A	R	A	R	A	R	A	F
E	S	E	N	I	N	N	E	C	U	L	C	E
U	T	A	N	F	A	I	E	M				
R	E	A	A	T	A	M	A	N	C	A	I	
I	N	T	E	M	E	I	A	T	B	E	G	
T	O	X	A	N	E	E	V	A	K	M		
K	E	N	A	G	I	I	N	D	I	B	O	
B	E	A	B	I	N	E	S	A	V	U		
C	E	T	E	A	I	A	A	S	T			
V	R	S	A	R	G	H	E	Z	I	K	A	
T	A	T	O	M	O	R	D	I	N			

ORIZONTAL: 4) Joc de cuvinte — Are cuvintul. 2) Cu alte cuvinte — Autorul poeziei «Nu ne rostirăm, aștrilor, cuvintul». 3) Cuvintul pe care-l caută... poezii — Are cuvintul în fața instanței (pl.). 4) Poet sovietic, autorul poeziei «Nu vreau cuvinte doar...» — Cronicar de la care am moștenit «O samă de cuvinte». 5) Du-te înăuntru! — 365 de zile într-un singur cuvint — În virful picioarelor! — Usturoi (reg.) — În temă! 6) ...de gură — Are ultimul cuvint într-o echipă de pescari — Se lasă încălecați. 7) Pe drept cuvint — Pantă. 8) Substanțele dăunătoare din organisme — Operetă de Lehar, din care desprindem aria «Cuvinte dragi» — Kilometru (abr.). 9) Caută să-și spună ultimul cuvint (pl.) — Multiplică cuvintele. 10) Zar la table — Există — Eroul schiței «Pe cuvint de onoare» de D.R. Popescu. 11) Semn de întrebare — Teșe! — Îndemn pentru un comesean — Acest (pop.). 12) Mormăie — Autorul «Cuvintelor potrivite» — Intrare la Kalinderu! 13) «Știu un cuvint», «Cuvintul mamei», «Cuvintul comandantului» și «Cuvint de soldat» aparțin acestui poet român — Ființă cuvintătoare — Nu poate fi schimbat sub nici un cuvint.

VERTICAL: 1) Cuvinte încrucișate (pl.) — Nu scoate un cuvint. 2) Participă la dezbateră a unei probleme luind unui cuvintul (pl.) — Cuvint care semnifică trecutul.

— Ah dragă, de n-ar fi clientii ăștia!

Eugen TARU

UMOR

— De cîte ori ne certăm, mi-adeuce bomboane.

SCHOCHET („Paris Match“)

3) Se plimbă pe față — Cuvinte fără accent — Supus! 4) Oraș în Turcia — Cuvint cu cuvint. 5) O mie... și una! — Cuvint... dușmănos — Adică, cu alte cuvinte. 6) Perechea lui Stan — De cimp sau de masă. 7) Se spune că se pun peste foc arunci cînd cel care intervine într-o discuție aduce argumente care-i înverșunează mai tare pe adversari — Personaj shakespearian, care prin cuvintele sale microase ascunde cinismul, invidia și lipsa de scrupule. 8) A reînsufleți — Dintr-un cuvint! — Horia Marinescu. 9) Scriitor belgian (m. 1880) — Se captează printr-o vorbire aleasă. 10) Pahar

mare — Vede! — Localitate în Japonia. 11) A ciripi — Oraș în Egiptul antic — Perie! 12) Nu-și spune cuvintul — Cuvint înainte! — Păsări răpitoare. 13) Cununic! — Celebru compozitor rus, autorul romanțelor «Aș vrea într-un singur cuvint» și «Să visezi, să visezi ceea ce nu găsești cuvinte». 14) Cuvint care înlocuiește un altul neplăcut — Autorul poeziei «Cîteva cuvinte».

Adam STOICA

Cuvinte rare: ADANA, FRE, AZO, SAIS.

Priviți cum arată o vitrină de «artizanat». La Vatra Dornei ni s-a spus: «N-avem de unde aduce lucruri specifice». După o deplasare de două ore la Șarul Dornei...

...am fotografiat câteva țesături autentice bucovinene. Dar câte nu mai sînt? Reporterul a întîlnit la Cimpulung, într-o expoziție, covoare și catrințe, ii și bundițe, cojocole și ștergare, creștături în lemn și ulcioare — toate de o rară frumusețe, toate din Vama, Vatra Moldoviței, Fundul Moldovei. Renunțați, tovarășii de la U.R.C.C. și U.C.E.C.O.M. la pseudocreațiile artistice despre care s-a vorbit atît de mult și apelați la creațiile autentice din bazinele noastre folclorice. Îmbogățiți sufletul oamenilor și rentabilizați-vă unitățile!

În avanpremieră: VACANȚELE MONTANE

(Urmare din pag. 11)

rilor vechii Sinaia — mult bănet. Cai și biciclete, un grajd și o baracă! Simplu și practic pentru toată lumea. Nu însă și pentru accia care se plictisesc copios cînd trebuie să-i distreze pe alții, de parcă i-a silit cineva să facă meseria asta. Cine nu știe să facă negoț de aer curat, peisaje și soare să se ocupe de cizmărie, de estetică, de orice, dar să nu incurce lucrurile.

Calitatea artistică a divertismentelor oferite în stațiuni lasă de asemenea de dorit. Trebuie să se renunțe la improvizațiile locale, palide și inexpressive, și să se apeleze la spectacole de estradă, revistă, varietăți, de o reală valoare, la concerte și turnee ale formațiilor de prestigiu. În fond, divertismentul autentic e, în condiții estivale, un act mai de cultură decît o conferință!

Dar filmele?

În lunile de vară, în București și în marile orașe ale țării, multe filme nu intră în premieră pentru că e lumea plecată la băi. De ce nu se trimit aceste filme la băi, în locul celor vechi, pe care le-ai văzut cu cel puțin un an în urmă, acasă? Se impune o foarte serioasă, răspunzătoare și urgentă revizuire a «principiilor» care stau la baza distribuției

filmelor în stațiuni.

Și, în fine, credem că în stațiunile balneoclimaterice, pornind tocmai de la specificul lor, casele de cultură (sau cluburile, sau oricum li se va mai spune) trebuie subordonate direct întreprinderii locale balneare. Poate că așa va ști și stînga ce face dreapta...

GÎNDESC ALȚII PENTRU EI — DAR NU E SUFICIENT!

Există, de asemenea, și un turism itinerant. Vrei să cunoști în patru zile Moldova de nord, țara pădurilor și a legendelor eroice, care păstrează comori de artă vechi de aproape jumătate de mileniu? Pornești la drum! De data aceasta arta plimbării nu poate avea altă replică decît o altă artă — a «ospitalității «din mers». În decurs de 30 de

zile, cînd locuiești într-o stațiune, pot fi reparate anumite neajunsuri ivite pe parcurs, dar cînd ești «în trecere», nu! Acest lucru l-a înțeles perfect de bine agenția O.N.T. din Suceava. Și a depus eforturi în consecință; în egaia măsură a întîmpinat greutăți.

Cetatea de scaun e în curs de consolidare dar nu e organizată ca muzeu. Biserica Arbore din Rădăuți, de care e legată viața lui Ștefan cel Mare, nu are nici ea muzeu — ca și celebrele Voroneț și Humor. Pentru a nu fi un itinerar sec, Matei Hulubei, șeful agenției, a propus ca pe drumul ce duce la Cetatea de scaun să se planteze mici construcții de epocă, simple și de loc costisitoare: fierării, dughene, case de plăieși de pe vremea lui Ștefan cel Mare, unde să se vîndă obiecte cu specific local sau «amintiri» de epocă. Trep-tat, între Suceava și Cetatea de scaun turistul ar fi pus în temă. El a propus, el a auzit... Ca și șefii agențiilor din Brașov, Cluj, Sinaia.

DRUMURI

Turismul fără drumuri e de neconceput. Drept care la noi s-a făcut mult în acest sens. Nu totul, dar mult, mai ales în privința drumurilor mari. Există însă drumuri mici.

în vîrstă) peste Păduchiosul, la Peștera Ialomicioarei și de acolo (pe jos) pe Caraiman, la Babele, atîta vreme cît *nimeni nu vrea să-și ia răspunderea* folosirii drumului forestier existent și a amenajării lui? Cum mai poate fi vorba de atacarea unor noi trasee turistice? Sau de reamenajarea puzderiei de poteci din masiv, abandonate și degradate?

Lucruri mici, se va spune: se vor lua măsurile, se va completa. Dar cînd? Sezonul bate la ușă! Și buturuga mică răstoarnă carul mare!

NU-L DESCALIFICAȚI PE MERCUR!

...Sau, dimpotrivă, calificați-l!

Nu putem vorbi de turism, de agrement, fără să nu invocăm iarăși și iarăși comerțul.

Comerțul alimentar e, fără îndoială, hotărîtor aici. S-au depus și se depun serioase eforturi pentru înviorarea rețelei de alimentație publică, pentru stimularea inițiativelor și, în restaurante — la ele ne vom referi aici — pentru «abolirea canoanelor culinare». Dacă poposești la «Carpați», la Brașov, sau la «Împăratul Traian» din Sibiu — jos pălăria! Dar dacă nimeresci la Vatra Dornei? «Trei restaurante murdare, lipsite nu de cel mai elementar confort dar și de cele mai elementare condiții igienico-sanitare. Cu chelneri de înteresaji». Și constatarea nu aparține reporterului ci șefului agenției O.N.T. din localitate. Să mai cauți «diversificare», «bucătărie specifică», varietăți și inovații culinare?

În stațiunile balneoclimaterice nu-și au decât rareori rostul «marile restaurante» ci, dimpotrivă, acele mici localuri agreabile și bine aprovizionate, cu o ambianță proprie, personală, sau, cum bine s-a mai spus, cu un *certificat de unicitate!* Localuri în care să găsești repede tot ce dorești și în care numărul celor care servesc să nu-l depășească pe acela al clienților... Un om întreprinzător, ajutat de încă unul sau doi, cu toți interesați și cointeresați, pot pune pe picioare asemenea «unitate».

După cum n-ar fi rău să-ți stea la dispoziție la Predeal, de pildă, un complex modern de servire. În vacanță vii cu un minimum de bagaj. În nici un caz n-ai să-ți încarci valiză cu creme și perii de pantofi, fiare de călca sau cu flori. Or, la Predeal — și nu numai la Predeal — n-ai o lustragerie, o florărie, o spălătorie chimică. De necrezut dar adevărat. Și uite așa te nervezi și ți se duce dracului cheful de turism și de vacanță la munte.

*

Precum s-a văzut, fie că e vorba de stațiune sau numai de un itinerar, turismul nu depinde numai de O.N.T. Factorii care concură (sau nu) la reușită sînt destul de mulți: întreprindere balneară, rețea de alimentație și comercială, cooperatie, gospodărire orășenească, case de cultură etc.... F plan republican și regional noua «așezare organizatorică» a O.N.T., așteptată și primită cu încredere, a reușit să sincronizeze eforturile tuturor organismelor: dar jo acolo unde «se face» turismul și vacanța aceste organisme par a fi dominate (une mai mult, altele mai puțin) de interese divergente. În locul intereselor comune. Poate că un comitet de turism al stațiunii, condus de președintele sfatului popular orășeneș în orice caz un organism unic și răspunzător, care să poată fi felicitat ori tras la răspundere fără să mai poată pasa mingea între șapte foruri, un organism cărui să-i dăruim sau să-i imputăm vacanța noastră, vădește absolut necesar.

PRIMELE REVISTE SPORTIVE ROMÂNEȘTI

Hipismul a fost primul sport din țara noastră care și-a avut revista sa proprie. Se numea **SPORTUL** și a apărut la 1 februarie 1880, publicând aproape în exclusivitate numai articole și informații referitoare la alergările de cai. Uneori scria și despre patinajul care își făcea apariția în vremea aceea ca sport de elită. «Ce este sportul?» — se întreba revista în primul său număr, și răspundea: «Prin sport se înțeleg: cursele de cai, exercițiile corpului, manegiul, creșterea și dresarea cailor, canotașiul, vânătoarea, bileardul, patinajul și gimnastica».

La 1893, când ciclismul devenise *patimă primejdioasă* pentru tineretul nostru, a apărut revista **BICICLETA**, al cărei conținut se referea numai la «*aminunata mașină de fier cu două roate*» care cucerea lumea. O altă publicație de specialitate, **REVISTA SPORTIVĂ**, apărută în martie 1896, îmbrățișa toate manifestările de pe atunci, devenind astfel magazinul sportiv al timpului. **REVISTA SPORTIVĂ** a fost cea mai completă publicație de specialitate apărută în secolul trecut. Avea rubrici permanente privind: cursele de cai, vânătoarea, ciclismul, călătoriile, golful, patinajul.

Seria publicațiilor sportive ale secolului trecut a fost încheiată de **REVISTA MODERNĂ** care, în afară de preocuparea-i principală — literatură — rezerva un spațiu apreciabil ciclismului. În anii 1897-1898, alături de poeziile semnate de Ion Theo (Tudor Arghezi), Cincinat Pavelescu și Al. Macedonski, apăreau permanent în această revistă cronicile lui C. Cantili dedicate *velocipedului*.

REVISTA MODERNĂ, care se intitula: publicație mensuală, științifică, literară și în special sportivă, a fost principala susținătoare a ciclismului din țara noastră, sport îmbrățișat cu entuziasm de tineret în ultima decadă a secolului trecut dar combătut cu înverșunare de moralisti și de «igienisti» vremii, care vedeau în ciclism pericolul numărului unu al sănătății.

Ion MUNTEANU

UN MEDICAMENT ROMÂNESC CARE STĂVILEȘTE MIOPIA

Despre deosebitele însușiri ale materiei vii s-a vorbit mult în ultima vreme în terapeutică medicală. Sub diferite forme, ea acționează în numeroase cazuri nu numai ca un excelent medicament. Un biostimulator general deosebit de eficient s-a dovedit a fi «extractul total de ochi», creație a prof. dr. Petre Vancea, membru corespondent al Academiei. Noul medicament cuprinde extracte ale țesuturilor oculare animale. Verificat în practica clinică, el s-a arătat a nu prezenta nici o contraindica-

ție și a fost folosit cu bune rezultate mai cu seamă în miopia forte, glaucom, oboseala ochiului însoțită de opacifieri ale corpului vitros. «Extractul total de ochi» stăvilește miopia, ameliorează vederea și, în bună măsură, previne complicațiile. Atunci când organismul este slăbit de pe urma unor boli, noul medicament acționează ca întăritor.

În sfârșit, un ultim amănunt: rețeta fabricării acestui medicament a fost solicitată și peste hotare.

LEUCEMIA VINDECABILĂ?

Rubidomicina este un nou medicament francez împotriva cancerului singelui (leucemia) boală cu deznădămint fatal, care lovește în special pe copii. Acest antibiotic face parte din familia streptomicinei. El a fost experimentat până în prezent la spitalele Saint-Louis din Paris și Sloan-Kettering din New York.

Rezultatele au întrecut așteptările, obținându-se rapid îmbunătățiri simțitoare chiar în cazurile de leucemie acută, rebele oricărui alt tratament.

Trebuie subliniat însă că experimentarea medicamentului este abia la început.

«Decepțiile au fost atât de numeroase în ultimii douăzeci de ani încât se impune prudenta în aprecierile noastre — a declarat savantul de renume mondială, profesorul Jean Bernard. Rămîne însă faptul că descoperirea rubidomicinei constituie un progres indiscutabil și important».

INTIMITATE

Cînd ai un tată director de grădini zoologică — cum se întîmplă în cazul micuțului Jeremy Petrie — te poți împrieteni din fragedă copilărie cu lei.

dezlegarea jocului «POFTĂ BUNĂ» apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) GRĂTAR — RATA. 2) RATII — SALAM. 3) AMAN — ICI — VA. 4) S — MARAR — SIR. 5) APA — AROME — E. 6) UNIC — BORS. 7) TI — AIA — AVAT. 8) O — OZ — VESELA. 9) SOS — SAT — TAL, 10) CAS-TRAVETE. 11) SARMA — CELAR

SPORTURI EXCLUSIV MASCULINE?

Se pare că unele sporturi considerate îndeobște drept «eminente bărbătești» cuceresc tot mai multe adepti în rîndul urmașelor Evei.

Iată, în fotografia nr. 1, o fază din meciul de fotbal susținut de cele două echipe feminine ale Facultății de drept din Madrid.

Fotografia nr. 2 prezintă un moment din întîlnirea de rugby dintre echipele facultăților de medicină din Limoges și Bordeaux, încheiată cu un rezultat de egalitate: 3—3. După cum se poate observa din detaliile vestimentare cu care și-au completat echipamentul, rugbistele franceze au tinut să arate spectatorilor că nu au renunțat de loc la cochetărie.

— fișe pentru
un viitor roman? —

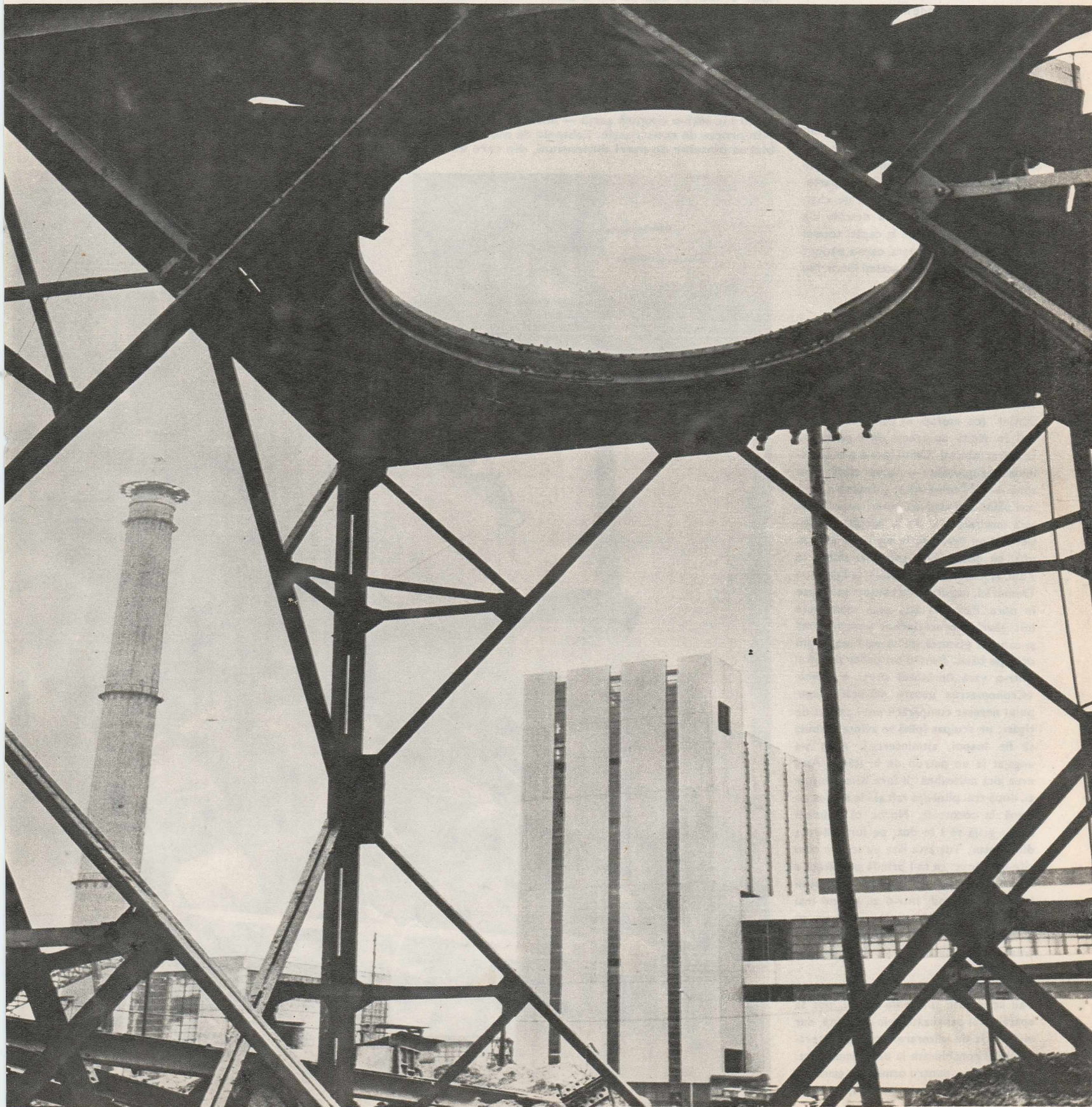
de Mihai STOIAN
Fotografii de A. MIHAILOPOL

GALATI

între trecut și viitor

(II)

Armătura metalică ce va susține viitorul furnal de 1 700 mc. Pe acest schelet de oțel montorii instalează în prezent, la cote din ce în ce mai înalte, utilajele gigantului industrial.

M-a rugat să nu-i însemn și numele. Nu l-am trișat. Iată-i schița biografică. În adolescență toți l-au catalogat drept «un băiat liniștit». La 17 ani e meșter și se însoară. Fata are tot 17 ani. Peste un an au un copil. Lucrează zi și noapte, rupe de la gură, pune bani deoparte și își clădește singur, cu mâinile lui, o casă. Nu se poate bucura de ea: soția îi moare de cancer. El rămâne cu fetița. Pierde casa, fiindcă pe terenul respectiv trebuie clădit ceva important. E despăgubit cu o sumă oarecare. Apoi e încorporat, iar pe fetiță (de trei ani) o lasă la un cămin de copii. Cit e în armată, fetița îi moare (dizenterie). La 23 de ani, singur, n-are unde mai trage. Așadar, soț, tată, chiar proprietar de casă, apoi văduv, fără casă, fără copil, absolut singur. La 26 de ani se recăsătorește și vine la Galați.

Mi-a povestit totul fără să lase impresia că vorbește despre sine. Dimineată, plin soare pe platoul de loess. Stăm amândoi în picioare lângă un excavator care lucrează. Vorbind, omul răsucesce pe degetul arătător — când într-o parte, când într-alta — un lanț gros de chei. Nici vorbă să recunoască deschis că a venit aici să ia totul de la capăt, tocmai pentru că și orașul acesta, care-a pățimit atâtea, a îndrăznit să facă același lucru. Nu insist.

Biografiile, cum nu treci de-o anumită vîrstă, sînt «liniare»: școală profesională-șantier (cu «seral» în continuare). Cei mai în vîrstă au trecut însă printr-un adevărat labirint. Omul care-a pus «cărămida inaugurală» — acea cupă de-o tonă — e Nicolae Afteț (renumele lui a mai pălit, căci alții mai tineri s-au ridicat, însă meritele sale de la «debutul» șantierului nu vreau să le uit chiar așa, cu una, cu două). El a intrat la stăpîn la 7 ani. A fost băiat de prăvălie la Petrache Tremurici, negustor de băuturi spirtoase în port. Patronul ăsta avea «sistemul» lui: găurise pretutindeni pereții, pînă și capacul pivniței, ca să nu-l scape din ochi pe băiat. Pentru un pahar de sifon (într-o vară fierbinte) preț: o palmă. «Cronometru» pentru măsurarea timpului necesar cumpărării unui pachet de țigări: un scuiat (pînă se zvînta trebuia să fie înapoi, altminteri...). Apoi s-a angajat la un patron de brutărie. Țsta avea altă meteahnă: îi fura băiatului, pe zi, două-trei piini din raft și i le scădea pe urmă la socoteală. Noroc că brutarii aveau grijă să i le dea, pe furis, direct din cuptor. Tot ăsta lăsa pe ici, pe colo cite-un bănuș, ca să-l prindă pe Afteț: e cinstit sau ba? Băiatul i-a dat banii înapoi, pînă cînd, într-o zi, găsind mai multe monede pe jos, le-a măturat cu fărâșul și le-a zvîrlit la gunoi. Pentru treaba asta patronul l-a dat pe ușă afară. Etc.

Tipul acesta de biografii, despre care s-au scris sute și mii de pagini, pot să apară acum banalizate prin folosință, dar ele, oricît de «literare» sau «antiliterare» ar fi considerate la un moment dat, reprezintă — pentru oamenii în cauză — depuneri afective de neșters, straturi

imuabile. Căci: «De unde sînt? Sînt din copilăria mea. Sînt din copilăria mea la fel cum sînt dintr-o țară. Deci, cînd eram copil...» (Antoine de Saint-Exupéry). Esențial pare să nu fie atît chinul lui Afteț, copilăria propriu-zisă, cît chinul său prelungit, strădania de-a nu pierde pe drum virtuțile copilăriei: puritatea inimii, capacitatea de-a te minuna în fața vieții, forța încrederii, a dragostei și-a dăruirii.

Pe Ion Husar nu l-am descoperit eu. Faptul însă ieșea din comun, așa că mi l-am copiat fără ezitare (încercînd să nu mă mai mir atîta ca să nu-l jignesc pe Husar și nici pe alții ca el). E zidar. Tipul clasic al «constructorului» (terminologie tocită: «veteran de șantier»). Student — fără frecvență — în anul V al Facultății de filozofie din Iași. Cores-

pondează (în engleză) cu niște studenți englezi (cunoscuți în țară, la o sesiune științifică a studenților facultăților de filozofie din Europa). Vorbește binișor engleza, franceza, rusa, germana. Citește extrem de mult, joacă teatru (ca amator), scrie proză (bineînțeles, despre viața constructorilor) (mai 1965).

Afirmația poate să sune cam fals, dar țîn la ea: s-a scris prea puțin despre miracolele pe care le poate înfăptui, în muncă, prietenia bărbaților. În general s-a scris mult prea puțin despre ceea ce înseamnă raporturile de prietenie între bărbații trecuți de adolescență (chit că Adler susține că adolescența se încheie de fapt la 70-80 de ani), a celor de «vîrstă mijlocie» (lucru cu atît mai de dorit cu cît omenirea tinde să gîndească abstract prin intermediul abstracțiunilor). Orice

sentiment posedă o mare forță de stimulare și de aceea el constituie o premisă (un combustibil nobil) importantă pentru orice acțiune. Prietenia dinamizează acțiunile omului. Iar sentimentul încrederii reciproce, fundamental în viață, face minuni în muncă.

Este cazul lui Ion Gheorghe și a brigăzii conduse de el, de fierari-betonniști. A mai lucrat la Onești (combinatul de cauciuc, rafinare). Aici trece pe rînd pe la hala de cofraje, fabrica de beton, gospodăria de ciment, fabrica de oxigen, centrala termică, atelierul de carcase, cantina nord, remiza de vagoane, gospodăria de apă etc. Are în brigadă 47 de oameni: 33 sînt concetățeni de-ai lui, din comuna Românești, ceilalți 14 sînt veniți (în iarna 1961-1962) de la Hunedoara, unde au muncit împreună la fundația blumingului.

Cei din Românești, ca și ceilalți de altfel, dovedesc prin fapte că nu reduc total lumea la obiectul prieteniei lor,

1 700 mc într-o singură șarjă — aceasta este capacitatea de producție a furnalului de la Galați aflat în prezent în plin proces de construcție. Echipele de montori care lucrează aici au o bogată experiență în manipularea și asamblarea pieselor de mari dimensiuni, din care unele ajung la zeci de tone fiecare.

că nu absorb — cu alte cuvinte — fenomenele realității limitându-le la aria sentimentului. Oricât de bogată ar fi prietenia lor, e greu ca ea să reproducă întreaga complexitate a existenței umane.

O concluzie: influența poate fi reciprocă — sentiment de prietenie-realitate — dar dominantă aparține totuși aspectului obiectiv.

Gîndesc sau nu gîndesc așa cei din Românești, asta contează mai puțin. Dar așa se poartă (iulie 1965).

22

Pe șantier, aproape o propunere de inovație pe zi. Fruntași în întrecerea socialistă: 1 257. Diplome de colective fruntașe: 126 brigăzi de producție, 6 loturi, 6 șantiere (pe 1966).

23

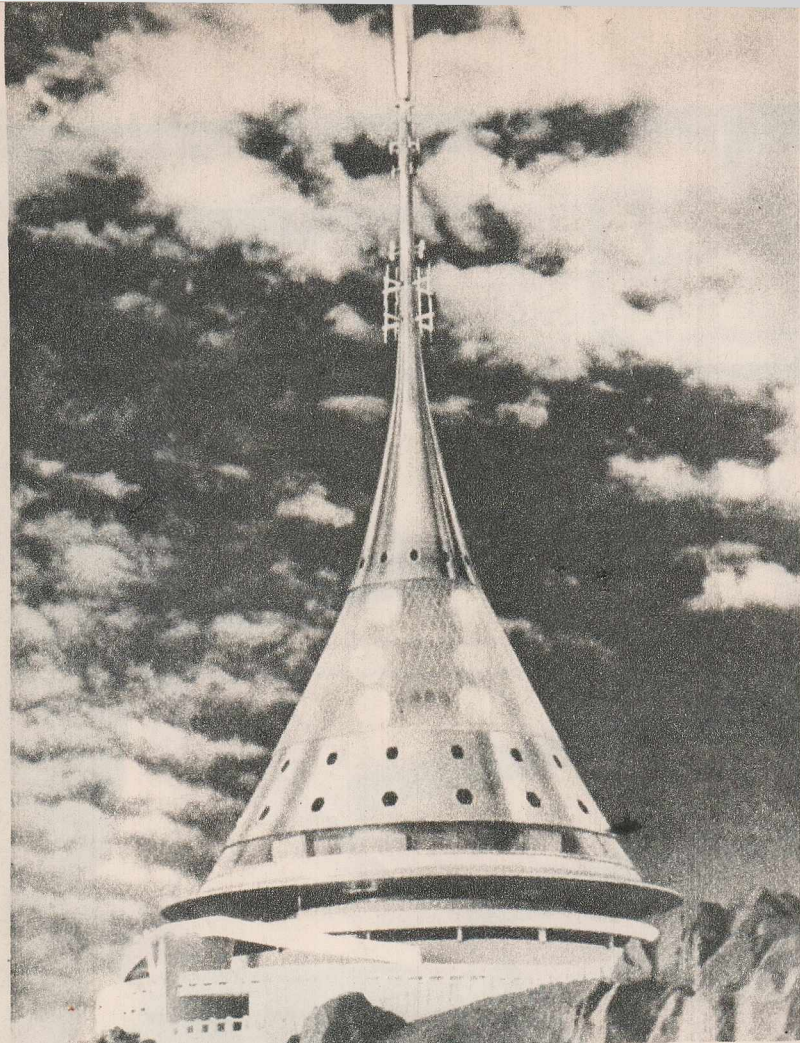
Anticipație (minuțios calculată): în primul trimestru al anului 1968 — cele dintii tone de oțel gălățean. Derulind filmul procesului de producție este nevoie ca mai înainte (la sfîrșitul acestui an) să intre în funcțiune furnalul de 1 700 mc (furnizorul de fontă pentru oțelărie). Coșul lui de fum: aproape 100 m. Patru preîncălzitoare — gata — sînt căptușite cu tone de cărămidă refractară. Parcă toate meseriile lumii și-au dat întîlnire aici. Unii se cațără la 30 m înălțime, alții, dimpotrivă, coboară sub nivelul 0. Muncile lor, deși individualizate, au o forță intimă, centrifugă: planul.

Îmi propun să flu de față la evenimentele din toamna lui '67, primăvara lui '68 și următoarele (martie 1967).

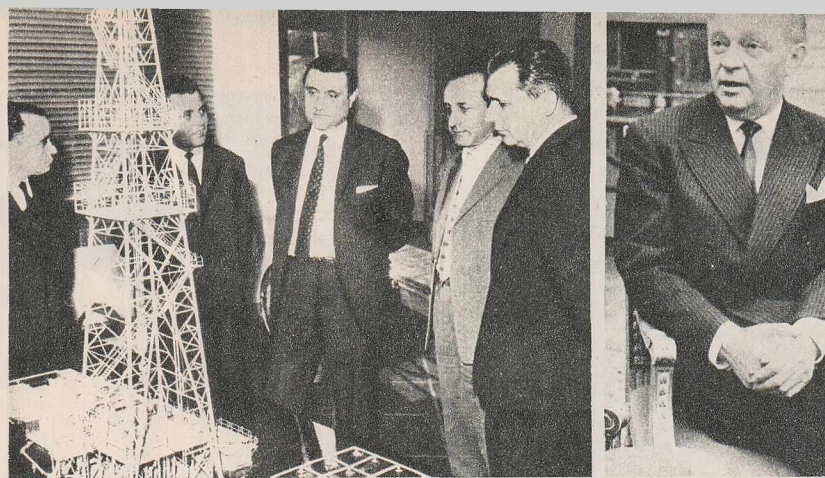

▲
Uriașa hală a laminorului de tablă groasă. Aici comunistul Zaharia Gheorghe — maestru laminator — își desfășoară din plin cunoștințele cîștigate la Hunedoara, în 20 de ani de siderurgie.

Fabrica de aglomerare a minereului își etalează de pe acum impunătoarele clădiri. Nu va trece mult timp și utilajele montate în interiorul ei vor începe să producă concentrate pentru furnalele marelui combinat siderurgic.

În cei 22 de ani care s-au scurs de la eliberarea Cehoslovaciei, pitorescul oraș Liberec a cunoscut — ca de altfel întreaga țară — profunde transformări. Alături de fabricile textile s-au dezvoltat aici industriile mecanică și alimentară. Printre edificiile actualmente în construcție din acest oraș al Boemiei se numără o nouă stație rețea de televiziune, al cărei turn se va înălța pe muntele Jested din împrejurimi. Prevăzut a fi dat în folosință în 1970, turnul, cu o înălțime de 85 m, va fi înzestrat, la partea inferioară, cu un hotel și un restaurant modern.

Răspunzând invitației guvernului Republicii Socialiste România, ne-au vizitat recent țara ministrul afacerilor externe al Republicii Irak, Adnan al Pachachi (în fotografia din stînga, la uzinele «1 Mai»-Ploiești), și ministrul afacerilor externe al Suediei, Torsten Nilsson (în fotografia din dreapta).

Una din puținele imagini care, în ciuda controalelor polițienești la care sînt supuși ziaristii și corespondențele lor din Grecia, a reușit să treacă granița. Situația la Atena, Salonic și în toate centrele importante se caracterizează prin întreținerea deliberată a unei atmosfere de teroare, de intimidare a populației; pretutindeni, soldați, tancuri, interdicții de circulație, de întîlnire — metodele clasice ale loviturilor de stat militare. Prigoana dezlănțuită împotriva elementelor democratice din această țară a stîrnit îngrijorare și indignare în rîndul opiniei publice mondiale. La Atena sosesc necontenit telegrame și mesaje de protest din partea unor guverne și parlamente naționale, precum și a numeroase asociații și personalități. În cele mai diferite puncte ale globului au loc demonstrații, în cadrul cărora sînt condamnate represiunile antidemocratice din Grecia, se cere restabilirea libertăților cetățenești și a legalității. În mesajul adresat M.S. Constantin, regele Greciei, de către președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Chivu Stoica, se face un insistent apel pentru a fi împiedicate actele de represiune și teroare, pentru a se restabili legalitatea, respectul și apărarea normelor constituționale și democratice.

balul milionarilor

- corespondență din Berlin -

Un bal constituie întotdeauna, în special pentru tineret, un important eveniment. Nici un bal însă nu s-a bucurat de o publicitate atît de largă, de o participare atît de «marcantă» și de o selecție făcută cu atît de mare discernămint ca «balul milionarilor» care a avut loc recent în Sala congreselor din Berlin. La această întîlnire, organizată sub auspiciile radiodifuziunii R.D.G. și a organului de presă al Uniunii sindicatelor libere germane, «Tribüne», au fost invitați inovatori și raționalizatori din întreaga republică — în mare parte tineri — care s-au distins în întrecerea inițiată în cinstea celui de-al VII-lea Congres al P.S.U.G. — acei care dăruiesc zilnic republicii bunuri în valoare de milioane de mărci.

Dar frunțașii construcției socialiste s-au întîlnit nu numai în capitala țării ci și în numeroase alte orașe ale R.D.G.

Și la Frankfurt pe Oder 200 de inovatori și raționalizatori au petrecut la un bal similar. În Palatul culturii din Karl-Marx-Stadt au fost înmînat distincții reprezentanților inovatorilor de la D.S.A.G.-Wismut care, de la cel de-al VI-lea Congres al P.S.U.G., au făcut 20 520 propuneri de îmbunătățire a muncii de pe urma cărora au fost realizate 107 000 000 mărci. Iar datorită inovatorilor care s-au întîlnit în sala de festivități a Universității tehnice din Dresda s-au obținut venituri peste plan în valoare de 23 000 000 mărci. În cei patru ani care s-au scurs de la cel de-al VI-lea Congres al P.S.U.G., în întreaga țară numărul inovatorilor a crescut la 607 000, iar veniturile realizate în urma inovațiilor pînă acum, la cea de-a 22-a aniversare a eliberării, se ridică la mai multe miliarde mărci.

St. DEJU

Aspect din standul Republicii Socialiste România la cel de-al 7-lea Tîrg internațional de la Tokio.

optimism artificial

După marile manifestații de la New York și San Francisco împotriva războiului dus de S.U.A. în Vietnam, Dear Rusk a încercat, într-o conferință de presă televizată, să estompeze semnificația acestor demonstrații afirmînd că nu trebuie «exagerată» importanța lor. Ingrată sarcină pentru secretarul Departamentului de stat — aceea de a minimaliza cea mai mare demonstrație de masă care a avut loc pînă acum în Statele Unite împotriva politicii oficiale americane în Asia de sud-est. De altfel amploarea acestor demonstrații (cea de la New York a intrunit aproape 300 000 de persoane) l-a obligat totuși pe Rusk la constatarea că ar trebui «trase unele concluzii». Dar extinderea atacurilor aeriene împotriva R.D. Vietnam dovedește caracterul din ce în ce mai agresiv al politicii oficiale, ceea ce determină și permanența diferitelor acțiuni de protest ale opiniei publice americane.

Referindu-se la eoul manifestațiilor de la New York și San Francisco, coresponden-

tul ziarului «Le Monde» la New York scria că ele «par să nelineștească autoritățile». Firește, public, autoritățile neagă îngrijorarea pe care le-o provoacă desolidarizarea unor pătri largi ale cetățenilor de politică americană în Vietnam; dar optimismul oficial a apărut cu o flagrantă artificialitate cînd — paralel cu eforturile pentru cultivarea lui — s-a aflat că, la ranchul său din Texas, Johnson a studiat un raport al șefului F.B.I., Edgar Hoover, despre «activitățile contra războiului». Strădania lui Rusk de a le prezenta printr-un binoclu care să le micșoreze proporția reală era explicabilă. Căci — într-o perioadă cînd S.U.A. au invitat la Washington pe reprezentanții pactelor militare SEATO și ANZUS — solicitînd, prin aceasta, un sprijin extern mai mare pentru războiul din Vietnam, evenimentele dovedeau că însuși sprijinul intern este în continuă scădere.

Eugen POP

Natalia Fateeva

carte

● Dacă sub aspect teoretic volumul C.I. Gulian **Omul în folclorul african** rămâne adesea la nivelul unor considerații generale dinaintea deductibile, compensa lecturii (dat adesea integral) în arii ilustrativ (dar adesea integral): vestiri, basme, legende, fabule, ghiciri, zicale etc., transpuse expresiv în nba noastră de poeta Maria Banus. ● a ne prezenta literatura populară unui continent relativ puțin cunoscut noi sub acest aspect.

● Trezind pe un alt continent — cel antic — să consemnăm apariția în românească a renumitului poem clasic vietnamez — **Kieu de Nguyen Du** (traducere Radu Bouréanu), întâia operă literară scrisă în limba noastră.

● Paul Alexandru Georgescu publică cuprinzător volum despre **Teatrul anilor clasice**. Deși accentul cade în ip ficse pe epoca Renașterii și a «secolului de aur», un capitol introductiv menționează și manifestările medievale genului, ba chiar aproximează asupra ginilor inși ale acestui teatru. Alături de Lope de Vega, Calderon, Cervantes și Tirso de Molina, dăm peste mai puțin frecvente dar nu mai puțin reprezentative neori: Gil Vicente, de Rueda, Moreto etc.

● Monografia lui Warren French despre **Frank Norris**, tradusă de Mircea nescu, are, pe lângă meritul de a neroduce cu suplete în universul autorului «Caracatița» și o valoare ornativă asupra evoluției criticii și orografiei americane din ultimii 60 de ani, autorul urmând și modul n a fost receptat Norris de această piță în actualitate (Editura pentru eratură universală).

● Celebrul II Cortegiano (Curtea) al lui Baldasar Castiglione (1478-1529) ost tradus din italianese de eminente erpretă Eta Boeriu. Tot ea semnează o erudită prefață a acestei cărți, capii pentru cunoașterea vieții orașelor liene în secolul al XV-lea, scrisă pe asupra și cu un mare talent și conuită cu o pricepere puțin obișnuită.

● Seria de volume de **Documente ivind istoria României** a sporit ent cu o carte de mare însemnătate, apărut volumul III, serie nouă, al ecției «Eudoxiu Hurmuzachi», ale ui 525 documente inedite oglindeș idaritate manifestată de românii din insilvania cu mișcarea lui Tudor Vlaurescu. De altfel personalitatea acestui er patriot care a fost Eudoxiu Hurzachi (ca și viața și activitatea hurmuzachilor în ansamblu) ar merita mai lctă atenție din partea istoricilor și diturilor (O «viață» a lui, în «Oameni seamă?!»), destinul său (și al lor) ndu-se de momente importante ale riei noastre moderne. Asta lășind parte faptul că istoria, istoria literară, turală și politică pomenesc adesea ste nume, despre care marele public stie prea multe.

cinema

După o săptămână de sărăcie în materie premiere cinematografice, ne așteaptă e șapte zile care, fără a străluci, ne ită să vedem câteva filme, oricum, rabrile:

● **Omul fără pașaport**. Regizorul ietic Anatoli Bobrovski, care are la ivul său un bun antrenament pe itorial filmului de spionaj (sau polișt. acțiuni sau cum vreți să-i spuneți), earcă de data aceasta, ambișios, zone i greu de atacat: acelea unde «acțiu» nu urmărește cu orice preț să ne

rină cu sufletul la gură ci este dublată și justificată de mobilită psihice. Incerarea i-a reușit. Într-un rol principal — un mare actor: N. Gritenko («Surorile» «Dimineață mohorâtă»). În restul distribuției: V. Zamanski («Casa de la răscruce»), L. Skirda («Vint de libertate», «Impuscături în ceață»).

● **Copiii lui Don Quijote**. Început și desăfurat cu îndeminare sub semnul a ceea ce numim simpatic (arta cinematografică ne îngăduie să folosim acest cuvint), filmul se răsucește în final către nebanuite sensuri etice. Comedia despre un tată — poreclit Don Quijote — și cei trei băieți ai săi încează pe nesimțite, lășind locul îndemnulii la o atitudine responsabilă în fața vieții. Regia: Evgheni Karelov («Obrăznicătura», «Fum în pădure»). Actori foarte cunoscuți: A. Papanov («Primul reportaj», «Rude de singe», «Viii și morții»), Lev Prigunov («Tunelul»), Natalia Fateeva («Bătălie în mers»).

● Pentru cei care nu l-au văzut la vremea sa: **Falstaff**. În viziunea și interpretarea unuia dintre cei mai mari cinești contemporani, Orson Welles, personajul shakespearean capătă proporții mitologice, devine intruchipare hiperbolizată a vieții însăși, cu bucuriile și tristețile ei. Imaginea excepțională a lui Edmond Richard s-a supus gândirii plastice de o distincție clasică a lui Welles. În alte roluri — nume de prestigiu: Jeanne Moreau, John Gielgud, Marina Vlady, Walter Chiari, Fernando Rey.

● Cinematograful «Timpuri noi» găzduiește ultimele realizări demne de luat în seamă ale Studioului «Alexandru Sahia»: **Tensiune înaltă la Bechet** (Mirel Iliescu), **Oaspeții de iarnă** (Ion Bostan), **Mama lui Adrian** (Florica Holban), **În tainele muzeului** (Silvia Armașu), **Fabrica de împachetat fum** (Ion Moscu), **Istoria unui manuscris** (N. Otrocol).

● Actori care trebuie văzuți: **Sophia Loren**, **Frederich March**, **Maximilian Schell** («Sechestrații din Altona»), **Emmanuèle Riva** («Theres Desqueyroux»), **Marilyn Monroe** («Marilyn»), **Jean-Paul Belmondo** («Week-end la Zuydcoote»).

● Filmele «Domnișoarele din Rochefort» (regia Jacques Demy) și «Înainte de revoluție» al tânărului regizor italian Bertollucci au fost distins de curind cu premiul cinematografic «Max Ophüls».

disc

● **Angela Moldovan** ne oferă în primăvara aceasta un buchet de melodii românești, plin de culori și arome: «Mi-a zis mama să mă uit», «Ami iau ziua-bună», «La cules de vii», «Dorul mă cată pe-acasă» sau «Drag mi-a fost să cînt de mică» (EPD-1145).

● **Maria Cornescu**, orchestra **Victor Predescu** (și, bineînțeles, casa de discuri «Electrecord») au colaborat pentru lansarea discului EPD-1154 cu opt cîntece populare de toată frumusețea, în care nu pomenim decât două titluri: «Cînd era Ion băietan» și «Murmură Gîltru-n mers».

ANA BALACI

● **Ana Balaci**, voce foarte cunoscută de la radio, și **Silviu Panțiru**, în fruntea unei excelente formații instrumentale, realizează un mic recital de muzică populară, din care menționăm (măcar pentru frumusețea cuvintelor) «Badea-l meu ca bradu-n munte» (EPC-784).

● **Maria Pietraru** și **Nicu Stănescu** ne cîntă: «Badea-l meu e pădurar», «Bădișorul meu», «Dorul meu nu-i căător» și «Sînt o fată frumușică» (judecînd după coperta discului... are dreptate) (EPC-810).

● Patru titluri — un recital (de mic format dar de mare frumusețe). Ascultați-l pe **Ion Duca** (frumoasă voce și frumos băiat) în «Greu e dorul și amar», «Cînd eram mîndro-mpreună», și «Pe Telemann mai la vale» și ne veți mulțumi pentru recomandare (EPC-807).

● Soliștii mai sus citați au prilejuit niște colorate și spectaculoase fotografii pentru copertele discurilor respective. Toate însă la... Muzeul satului! O fi bine? Cum ar suna oare un cîntec «Mîndra mea de la muzeu»?

muzică

● Cu dirijorul **Jean Périssou** (Franța) la pupitrul Filarmonei «George Enescu» va interpreta uvertura «Egmont» de Beethoven și simfonia «Mathis pictorul» de Paul Hindemith (lucrare simfonică compusă de autor după ideea fundamentală a opereii cu același nume, tratînd problema legăturii artistului cu viața, așa cum i-a sugerat-o destinul pictorului medieval german Mathias Grünewald). **Stefan Gheorghiu** va fi solistul Concertului pentru vioară și orchestră de Max Bruch.

● Pentru bicentenarul «Telemann», ilustrul compozitor german contemporan cu J.S. Bach, care dobindise în timpul vieții sale un prestigiu imens și pe care muzicologia și publicul contemporan îl redescoperă, formația **Collegium musicum** prezintă — împreună cu soprana **Emilia Petrescu** — un concert (**Kurt Mild** — clavecin, **Francisc Laszlo** — flaut, **Ise I. Herbert** — viola da gamba, **Liviu Vircol** — oboi/sala mică a Palatului, la 12 mai).

● În 11 mai, la Radioteleviziune — dirijorul german **Herkaski Hegel** și pianistul **Shura Cerkaski** din Marea Britanie. În program: Bizet — Simfonia I, Beethoven — Concert nr. 5 în Mi bemol, Șostakovici — Simfonia I (Studioul de concerte al Radioteleviziunii).

● Un recital de violoncel dat de **Elena Botez** (la pian **Irina Staicu**) la 10 mai, în sala mică a Palatului: Reger, Boccherini, Schubert.

plastică

● **Paula Ribariu** — pictura. La prima sa expoziție personală Paula Ribariu se dovedește a fi o artistă înzestrată. În cele câteva zeci de pinze pe care le expune mai sînt simțite ecouri din Tucelescu («Drumul») sau Chagall, dar sînt vizibile de asemenea străduința și căutările de ași cuceri o viziune picturală proprie. Tablourile au tonuri grave, adeseori dramatice, care împlinesc intențiile meditative ale artistei («Paznicul grădinii», «Marea trecere», «Culul «Trepetele jertării») etc.) și care se raștrîng și în peisajele sale. Există în multe dintre pinze o incantație, o atmosferă suavă de basm, ireală și poetică, ca în «Brăila copilăriei» în care oamenii plutesc pe un cer de un albastru melancolic sau ca în «Primăvara venică» unde sub bagheta vrăjită se transformă în copaci. Pictura Paulei Ribariu este în esență metaforă și simbol. O expoziție pe care o recomandăm (Galeriile de artă, Brezoianu 23-25).

● **Grigore Minea** — sculptură. 23 de lucrări ale unui foarte tînr sculptor, deținător al bursei «D. Paciurea», care se prezintă pentru prima dată în fața publicului. Remarcăm lucrările «Tors», «Pasărea», «Ana lui Manole» (Galeriile de artă, Brezoianu 23-25).

● 170 de tablouri — peisaje, portrete, flori — sînt reunite în **Salonul de primăvară al pictorilor bucureșteni**, deschis în aceste zile în pavilioanele A. B. C. din Parcul Herăstrău.

teatru

● **Petru Rareș** de Horia Lovinescu — viziune modernă, inspirată din viața domnitorului moldovean. Valoarea literară și patriotică a piesei e evidentă, în ciuda unor trăsături mai lăvești sau de forțată modernizare, ea suferînd însă căutările creatoare ale autorului. Regizoarea Sorana Coroamă a compus un spectacol sobru, încheșat (cu excelente momente de inspirație folclorică), dar și cu unele lungimi și un ritm inegal. Spectacolul evidențiază capacitatea compozitională a lui George Constantin,

alături de Dan Nasta, Emil Hossu, Dorin Varga, Ion Siminie, Ștefan Radoff. Mai puțin inspirat și fără atmosferă e decorul lui Mircea Marosin.

● Un grup de studenți ai Institutului de teatru prezintă în Polonia piesa Ecaterinei Oproiu **Nu sînt Turnul Eiffel** în regia lui Andrei Șerban. În rolurile principale Florian Pitiș, Cornelia Hîncu, Dan Nuțu, Ileana Dunăreanu, Cristina Ștamate, N. Wolcz, Carmen Galin etc. Reprezentația are loc în cadrul manifestărilor închinată colectivelor premiate la festivalurile internaționale ale teatrelor studențești de la Nancy, Erlangen, Istanbul, Parma, Zagreb (unde a fost premiat colectivul român) și la festivalurile naționale.

● **Passacaglia** — piesa lui Titus Popovici — primită la debutul ei cu interes și bune aprecieri, a fost jucată de studenții ultimului an al Institutului de teatru în sala «Cassandra». Un spectacol corect, nerădînd intențiile textului, dar fără strălucirea tinerească a unor reprezentații cu care fusese obișnuiți aici. Totuși, cităm cîteva tinere talente evidente: Dumitru Popescu, Irina Mazanitic, Sergiu Ionescu, Cornel Dalu, Petre Dondos, Anghel Popescu.

● Un «teatru mic» — Teatrul de marionete din Arad (singurul de acest gen din provincie) ne-a vizitat Capitala. Evident, teatrul e în progres și colaborarea regizorului Cr. Frangopol cu scenograful Zizi Frențiu ne-a oferit un spectacol-basm — **Povestea porcului** — interesant.

● Săptămîna viitoare ne vizitează tara unul dintre cele mai cunoscute și mai vechi teatre din R.D. Germană (a cărei existență numără peste o sută de ani) — «Deutsches Theater» — în care activează un grup dintre cei mai buni actori berlinezi. Vom asista la reprezentații cu piesa clasică **Nathan Înțeleptul** a scriitorului și teoreticianului literar Lessing. De asemenea, același teatru va mai interpreta **Dragonul** — comedia fantastică a scriitorului sovietic E. Svart (autorul piesei «Umbră» și cu care «Dragonul» se aseamănă ca stil și concepție dramatică).

Dan Nuțu

televiziune

Cîteva recomandări doar, cit ne permite programul acestei săptămîni, cam neajutorat, cuprinș parcă de o oboseală post festum:

● **DUMINICĂ 7 MAI**. Melomanilor le amintim că pot video-audia — fie și parțial — **Concertul simfonic duminical** al Filarmonei (12.15). ● Sportivilor le reamintim că operatorii televiziunii se află, ca de obicei duminică după-amiază, pe **stadioane**. ● Din programul seriei reținem: un **Recital de versuri** — «Cîntare partidului» (19.45) ● O emisiune de muzică ușoară românească în primă audție intitulată **Concert cu premii**, transmisă din Studioul de concerte al Radioteleviziunii (20.30) și ● o altă emisiune de muzică ușoară sub titlul **Ritm și melodie** pe o peliculă realizată în R.D.G. (22.45).

● **MĂRTI 9 MAI**. Un atractiv spectacol sportiv: **mecul de volei Rapid-Dinamo** în finala Cupei campionilor europeni (17.00) ● O emisiune economică în direct de la Combinatul de industrializare a lemnului «Piperax», pe tema «Asistența tehnică și calitatea mobilei» (19.45) ● În cadrul suitei **Mari ansambluri de cîntece și dansuri populare românești** — Ansamblul de cîntece și dansuri al armatei (20.15) ● Mai reținem din programul seriei o nouă pagină din istoria **Teatrelor româneșce** pe tema: drama istorică de inspirație națională (21.00) ● O emisiune muzicală «Praga și... muzica ușoară» (22.20).

● **MIERCURI 10 MAI**. Pentru astăzi: o **Televiziune economică** (20.00) și o mare operă cinematografică de-acum trei decenii: filmul «Spionaj în deșert» cu Erich von Stroheim și Franchot Tone (20.55)

● **JOI 11 MAI**. Acad. prof. Iorgu Iordan ne prezintă **Emisiunea de limbă ro-**

Erich von Stroheim

mână contemporană «Mult e dulce și frumoasă» (19.30) ● Cîteva secvențe celebre în cadrul emisiunii **Momente din istoria filmului** (20.00) ● O altă rubrică teatrală: **Dictionar de personaje** (20.15) ● O ispitoare invitație a **Teleglobului**: Insulele Azore (20.45) ● Recomandăm rubrica mereu îndrăgii și interesantă **Dosarul nr...** (21.50).

● **VINERI 12 MAI**. Studioul muzical, emisiune de prestigiu, cuprinde azi un program muzical-coregrafic intitulat «Și dacă ramuri bat în geam», inspirat din versurile lui Mihail Eminescu (19.30) ● Ne mai reține atenția filmul realizat de studiourile din R.P. Bulgaria «Arsita» (21.15) ● și o voce mare: Mario del Monaco (22.30).

● **SÎMBĂTĂ 13 MAI**. În obiectivul **Anchetă TV** — cabinetele dentare. Sperăm să fim martorii unor «extracții» serioase (19.30) ● Rubrica de arhivă cinematografică **Să ridem cu...** este rezervată lui Fernandel, popularul comic francez (21.00) ● Stimate telespectator, puteți respira ușurate: **Sfîntul** vă va suride din nou! (21.20) ● Și, în fine: **Emoții în premieră** (22.10).

sport

Pronosticul antrenorului TITUS OZON la Concursul Pronostic nr. 18, etapa din 7 mai 1967

I. Rapid—Sceagul roșu	1
II. Petrolul—Progresul	1
III. C.S.M.S.—Dinamo Buc.	x 2
IV. Steaua—«U» Cluj	1
V. «U» Craiova—	
Dinamo Pitesti	1
VI. Jiul—UTA	1 x
VII. Polit.Timisara—Farul	1
VIII. CFR Pașani—	
Siderurgistul	x
IX. Poiana Cimpina—	
Chimia Suceava	1
X. Ind. sirmă—CSM Reșița	1 x
XI. Juvenciu—Inter	1 x
XII. Lazio—Brescia	1
XIII. Napoli—Fiorentina	1

coperta noastră

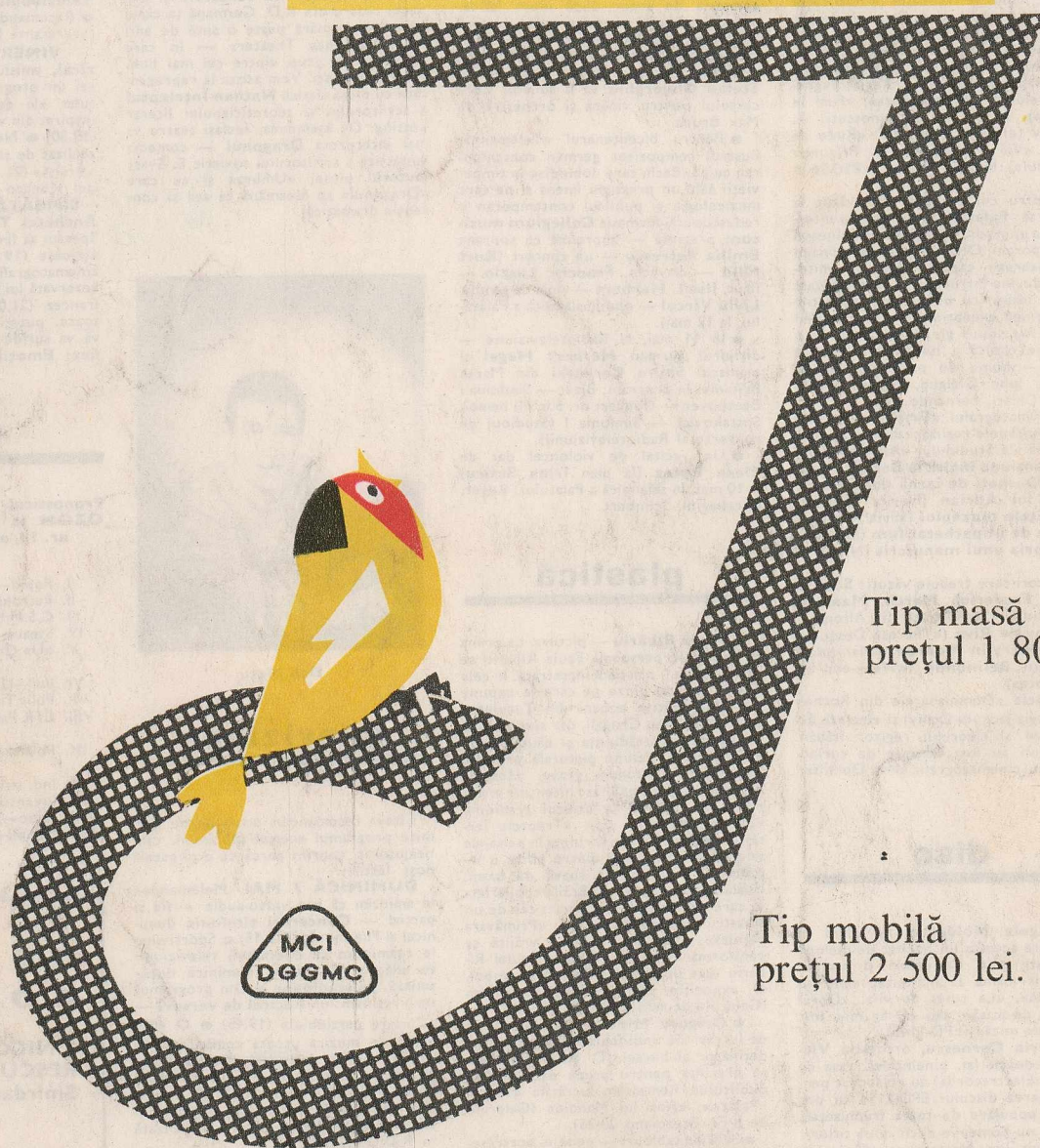
NICOLAE GRIGORESCU: «Atacul de la Smîrdan» (fragment),

Fotografie de Sorin RADU

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Științei I, raionul 30 Decembrie. Căsuța poștală 4112, OF. 35. Telefon 17.60.10 — int. 1744. **ABONAMENTE** la toate oficiile poștale, la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. **TARIF DE ABONAMENT:** 3 luni — 26 lei; 6 luni — 52 lei; un an — 104 lei. **TIPARUL** executat la Combinatul poligrafic „Casa Științei”.

PREȚUL REVISTEI: 2 LEI

Se vinde
și cu plata
în rate.

Tip masă
prețul 1 800 lei.

Tip mobilă
prețul 2 500 lei.

În fiecare casă
mașina de cusut ILEANA